

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Turgut Özakman

Dersimiz: Atatürk
senaryonun tam metni

26. basım

b
Bilgi

Tarih, savařlarda dűřmana galip gelen bűyűk komutanlarla dolu. Tarihte milletlerini daha ileriye gűtűrmek için çalıřan birçok önemli nder var. Ama hiçbiri **Atatűrk** gibi anılmıyor, zlenmiyor. Tarih sayfalarında uyuyorlar.

űnkű aralarında **Atatűrk** gibi hem vatanını dűřmanlardan temizleyip yeni bir devlet kuran, hem milletini sműrűden, hurafelerden, ortaalılıktan kurtarıp adař uygarlığa kavuřturan biri yok.

űstelik **Atatűrk**'űn Milli Műcadele ve Cumhuriyet zaferlerinin özellikleri, kořulları incelenirse, benzersiz bűyűklűėű daha iyi anlařılır.

Atatűrk yoksul, ilkel, geri, adıřı toplumu aa aan, Anadolu aydınlanmasını bařlatan, Tűrkiye'yi kalkındıran insandır.

Bu konuda da rneği yok.

Birliėimizi, dirliėimizi, geleceėimizi korumak için bűyűk kűűk, kadın erkek herkese gerçek **Atatűrk**'ű, deėerini, bűyűklűėűnű, rneksizliėini iyi anlatmalıyız. Okulda, ailede, iř yerinde, basında, televizyonlarda, radyolarda, yurtdiřında, her yerde, herkese.

Dersimiz: Atatűrk bu bűyűk ödevin bir adımıdır.

SERTİFİKA NO 15033

ISBN 978 - 975 - 22 - 0350 - 1

2020 . 06 . Y . 0105 . 7322

1.-2. Basım Mart 2010 (40 bin adet)

3. Basım Nisan 2010 (20 bin adet)

4. Basım 2012

5.-6. Basım 2013

7. Basım 2015

8.-9. Basım 2016

10.-13. Basım 2017

14.-18. Basım 2018

19.-23. Basım 2019

24. Basım Mart 2020

25. Basım Eylül 2020

26. Basım

Eylül 2020

BİLGİ YAYINEVİ

Meşrutiyet Cd., No: 46/A, Yenışehir 06420 / ANKARA

Tlf.: (0-312) 434 49 98/ 434 49 99/ 431 81 22 • Faks: (0-312) 431 77 58

BİLGİ DAĞITIM

Gölbahar Mh., Gölbağ Cd., No: 33, A-B Blok,

Mecidiyeköy 34387/ İSTANBUL

Tlf.: (0-212) 217 63 40 - 44 • (0-212) 522 52 01

Faks: (0-212) 217 63 45 • (0-212) 527 41 19

www.bilgiyayinevi.com.tr • info@bilgiyayinevi.com.tr

Turgut Özakman

Dersimiz: Atatürk

Senaryonun Tam Metni

BİLGİ YAYINEVİ

kapak: bilgi yayınevi

© Bilgi Yayınevi Basım Dağıtım Kitabevi ve Kırtasiye A.Ş.

**baskı: pelin ofset
(0-312) 395 25 80 - 81
sertifika no: 16157**

ÖNSÖZ

Atatürk'ün başımızdan ayrılışından bu yana 72 yıl, dört kuşak geçmiş. Dünya başka bir dünya olmuş. İklim bile değişiyor. Ama biz Atatürk'ü hâlâ büyük bir saygı, sevgi, minnet ve özlemle anıyoruz.

Niye eskimiyor, niye bu kadar canlı? Neden minnetimiz azalmıyor, daha da artıyor?

Çok kısaca anlatmaya çalışayım.

Tarih, savaşlarda düşmana galip gelen büyük komutanlarla dolu. Tarihte milletlerini daha ileriye götürmek için çalışan birçok önemli önder var. Ama hiçbiri Atatürk gibi anılmıyor, özlenmiyor. Tarih sayfalarında uyuyorlar.

Çünkü aralarında Atatürk gibi hem vatanını düşmanlardan temizleyip yeni bir devlet kuran, hem milleti sömürüden, hurafelerden, ortaçağlılıktan kurtarıp çağdaş uygarlığa kavuşturan biri yok.

Üstelik Atatürk'ün Milli Mücadele ve Cumhuriyet zaferlerinin özellikleri, koşulları incelenirse, benzersiz büyüklüğü daha iyi anlaşılır.

Savaşların çok büyük çoğunluğu eşit kuvvetler arasında geçmiştir. Oysa Milli Mücadele başladığı zaman Türk ordusu dağıtılmış, silahları toplanmış, başkenti işgal edilmiş, ulaştırma ve haberleşme sistemlerine el konulmuş, kritik yerler üç galip ülkenin askerlerince işgal edilmişti. Para yok, örgüt yok, aydınlar umutsuz, İstanbul yönetimi teslimiyetçi. Galipler İzmir ve çevresi ile Doğu Trakya'yı Yunanlılara veriyorlar. Yunan ordusu İzmir'e çıkıyor. Doğu Anadolu'nun bir bölümünü Ermenilere vaadetmişler. Ermeniler Kars sınırında Erzurum'a girmek için bekliyor. Fransa Çukurova'yı işgale başlamış. Sevres Andlaşması'na ekli Üçlü Anlaşma ile Anadolu'nun önemli yerleri İngiltere, Fransa ve İtalya arasında bölüşülmüş. Kuzeydoğuda Rumlar Pontus devletini kurmak için silaha sarılmış durumda. Bu koşullarda emperyalizme karşı çıkmak, silahlanıp savaşmak, galip gelmek, gerçekleşmesi mümkün olmayan bir hayal sayılıyor.

Atatürk bu hayali gerçekleştiren, örneği olmayan insandır!

Yeni devlete Osmanlı'dan kalan maddi miras hakkında, birkaç sayı vereyim: Okur yazar oranı erkeklerde yüzde yedi, kadınlarda binde dört. Kişi başına düşen milli gelir dört lira. Bebek ölüm oranı yüzde seksene yakın. Mühendis sayısı 40. Halkın yüzde doksanı köylü. Hititlerden kalma usullerle tarım yapılıyor. Teknoloji yok denecek düzeyde. Maliye batık. Vergileri yabancı bir kuruluş topluyor. Anadolu'da dört bin kilometreye

yakın demiryolu var ama bir metresi bile Türklerin değil. Türkiye Cumhuriyeti'nin devraldığı maddi miras işte böyle: Ortaçağda yaşayan bir millet.

Atatürk bu yoksul, ilkel, geri, çağdışı toplumu çağa açan, Anadolu aydınlanmasını başlatan, Türkiye'yi kındıran insandır.

Bu konuda da örneği yok.

Bu nedenle de bazı yabancılar Atatürk saygımızı ve vefamızı anlamıyorlar. Kavrayamıyorlar. Çünkü tarihlerinde böyle biri yok. Yazık ki saygı ve vefamızı anlamayan bazı yurttaşlarımız da var. Çünkü tarihimizi doğru bilmiyorlar. Bilseler, onlar da bizler gibi saygı duyar, vefa ve minnetle anarlar..

Birliğimizi, dirliğimizi, geleceğimizi korumak için büyük küçük, kadın erkek herkese gerçek Atatürk'ü, değerini, büyüklüğünü, örneksizliğini iyi anlatmalıyız. Okulda, ailede, iş yerinde, basında, televizyonlarda, radyolarda, yurtdışında, her yerde, herkese.

'Dersimiz: Atatürk' bu büyük ödevin bir adımıdır.

Turgut Özakman

Birinci Bölüm

O gün Burcu Öğretmen “23 Nisan günü için büyük bir sunum hazırlayalım..” dedi. “..Güzel olursa okul yönetimini, öğretmenleri, anne babaları çağırıp bu çalışmamızı sunalım, Atatürkümüzü yine birlikte analım. Olur mu?”

Sınıf heyecanlandı:

“Oluuuur!”

“Sunumdan sonra da Anıtkabir’e gider, Atamızı ziyaret ederiz.”

Öğrenciler sevinçle alkışladılar.

“Biliyorsunuz Mert’in dedesi, Atatürk’ü en güzel ve en doğru anlatan büyük bir tarihçimiz. Geçen yıl yurtdışındaydı. Yardımından yararlanamamıştık.”

Mert’e baktı:

“Deden iyi mi, Ankara’da mı?”

“Evet öğretmenim.”

“Bu yıl bize yardım eder mi acaba?”

Mert güvenle yanıtladı:

“Tabii öğretmenim. Dedem beni hiç kırmaz.”

“Güzel..”

Öğretmen sınıfa döndü:

“Sunumu hazırlayacak grupta yer almak isteyenler?”

Bütün sınıf ayağa fırladı:

“Ben.. Ben.. Ben..”

Kargaşalık yatışınca öğretmen Mert’i ve tarihe meraklı altı öğrenciyi seçti.

En çok Mert sevindi. Çünkü geçen yılki sunumu başarılı olmamıştı. Bu yıl kendini göstermek istiyordu.

Son ders biter bitmez okul servisine atladı. Sevinçten içi içine sığmıyordu. Evin kapısına koşarken telaşından ayağı takılıp düştü. Yaylıymış gibi kalkıp devam etti.

Evin salonuna daldı, çantasını bir yana atıp mutfığa, annesinin yanına koştu. Annesi sofrayı hazırlıyordu. Mert böreklere elini uzatınca kızdı:

"Ellerini yıka, öyle gel."

"Öf be anne!"

Hızla çıktı, yıldırım gibi döndü. Çünkü annesine bir an önce vermek istediği bir haber vardı:

"Geldim."

"Hoş geldin akıllı, uslu, melek oğlum."

"Alay etme anne. Müthiş bir haberim var. İnanmayacaksın."

Anne çay koyarken, "En düzenli, en çalışkan öğrenci ödülünü aldım dersin elbette inanmam" dedi.

Mert başını dikti:

"Atatürk sunumu hazırlayacak gruba seçildim ve grup başkanı oldum."

Anne yaptığı işi bıraktı, masaya oturdu:

"Ooo.. Dur, dur, baştan anlat bakayım."

Akşam yemeğinde başlıca konu bu oldu. Babası çok memnun olmuştu:

"Kendini göstermen için çok iyi bir fırsat bu."

Annesi uyardı:

"Bu fırsatı iyi kullanmalısın. Geçen yılki 'çocuk hakları' sunumun hiç iyi olmamıştı."

Mert surat astı:

"Hiçbiriniz yardım etmediniz de ondan."

Ablası söze karıştı:

"Bak, bu sefer dedem de yardım edemeyebilir. Anneannemle konuştum, dedem çok yoğunmuş."

Mert ufaldı:

“Yardım etmezse mahvolurum. Dedem beni hiç kırmaz diye övünmüştüm.”

Anne araya girdi:

“Dur, sakın ol. Ben annemle konuşup durumu öğrenirim.”

Telefonla aradı. Hatır sorduktan sonra, “Anne..” dedi, “..biz yarın akşam size uğramak istiyoruz.”

Anneanne sevindi:

“Çok iyi olur. Sizi özlemiştik.”

“Babam evde olur mu? Onu görmemiz gerekiyor.”

“Evde, evde. Siz gelince çalışmaya biraz ara verir elbette. Hayrola, bir sorun mu var?”

Anne “Evet..” dedi. “..Mert babamdan bilgi isteyecek. Ama öyle yarım saatte filan bitecek bir konu değil bu. Büyük bir iş. Mert ilk kez bir işe hevesle sarıldı. Önemsedi. Heyecan içinde. Kendini kanıtlamak istiyor.”

Anneanne ümit vermedi:

“Babanın o kadar zamanı olacağını sanmam. Kitabını bitirmeye çalışıyor. Zamanla yarışıyor. Araya başka iş sokmaz bilirsın.”

Anne ayakta dolaşarak konuşuyordu. Çöker gibi koltuğa oturdu:

“Bilirim.”

Bu konuşmadan habersiz olan Mert sabah okulda grubuna övünüyordu:

“Cumartesi günü dedemde olacağız.”

Gruptan Cem sordu:

“İzin aldın mı, evet dedi mi?”

“Gerek yok. Beni kırmaz. Bu akşam gidip söyleyeceğim. Pek çok kitap, dergi, dosya, fotoğraf, plak, kaset, cd ve acayip aygıtlarla dolu bir çalışma odası var. Sihirli oda gibi bir şey. Orada bize Atatürk’ü anlatır. Resimler, filmler gösterir. Sesini kaydederiz. Not alırız. Sorular sorarız. Kitap, fotoğraf filan isteriz. Sonra öğrendiklerimizden yararlanarak sunum metnini yazarız. Öğretmen beğenirse sınıfla birlikte çalışır ve bütün okula sergileriz. Tamam mı?”

Grup heyecanla bağırdı:

“Tamammmm!”

Çat yaptılar.

Akşamüstü, çay saatinde, hep birlikte, dede ile anneyi görmeye gittiler. Hepsi özenli giyinmişti. Anneanne çok güzel hazırlık yapmıştı. Sehpaların üzeri börekler çöreklerle doluydu. Anneanne dedenin yoğunluğunu anlattığı için hepsinde bir durgunluk vardı. Anne dayanamadı sordu:

“Babam inmiyor mu?”

“Birazdan iner.”

Anneanne Mert’e baktı:

“Mert oğlum, deden yalnız, git derdini anlat bakalım. Belki razı olur. Haydi oğlum.”

Mert yerinden kalktı, ayaklarını sürüyerek salondan çıktı. Anne, "Babama Mert'in isteğini söyledin mi?" diye sordu.

Anneanne ellerini açtı:

"Şu saate kadar inan hiç imkân olmadı. Çalışmasının sonuna doğru, bilirsin sinirli olur. Bir şey söyleyemedim."

Mert merdivenleri isteksizce çıktı. Dedesinin çalışma odasının kapısı önünde durdu. Derin bir nefes aldı. Kapıyı vurdu.

"Gel."

İçeri girdi.

Çalışma odası, sahiden Mert'in anlattığı gibiydi. Acayip aygıtlar dediği şeyler faks, projeksiyon gibi şeylerdi. İki tane de bilgisayar vardı. Yerler, koltukların üzeri kitaplarla doluydu. Dede masasında bilgisayarın başındaydı.

"Otur."

Mert masanın önündeki iskemleye ilişti.

"Nasılsın oğlum?"

"Çok kötüyüm dede."

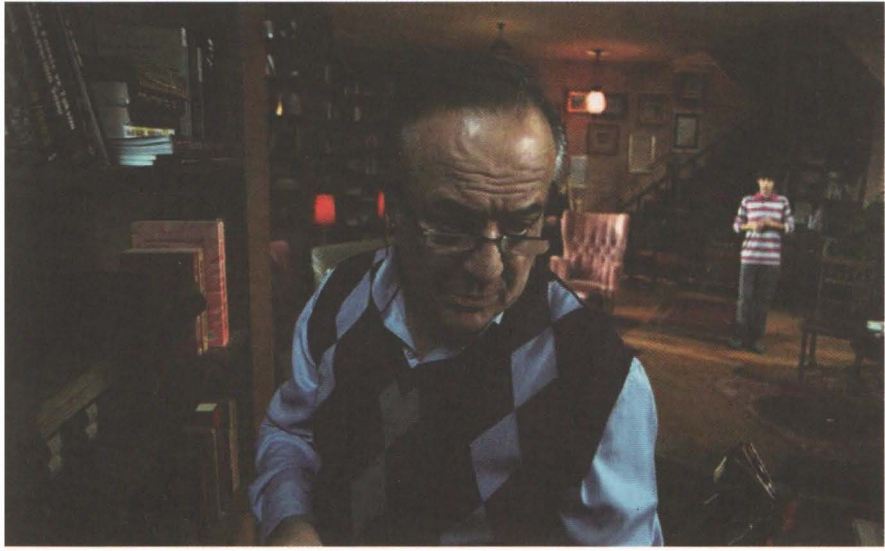
Dede bilgisayardan başını kaldırdı. Sevgiyle sordu:

"Neden?"

"Beni beş dakika dinler misin?"

"Ama yalnız beş dakika."

"Kabul."

“Başla.”

Altı dakika sonra, önce Mert’in merdivenden deli gibi indiği duyuldu. Sonra salona bir füze gibi daldı:

“Yeeeeeh huuuuuuu! Bu cumartesi değil, öteki cumartesi günü saat ikide grupta burada olacağız. Akşam kadar!”

Hepsi şaşırmıştı. Anneanne büyük bir şaşkınlıkla sordu:

“Dedeni nasıl ikna ettin? Ne dedin?”

“Atatürk dedim!”

On gün sonra cumartesi günü grup saygıyla geldi. Çalışma odasında dedenin gösterdiği biçimde oturdular. Dedenin önünde bir bilgisayar, bir film ve resim gösterme aygıtı vardı. Karşıda da bir projeksiyon perdesi. Çocuklardan biri küçük, şirin kardeşini de getirmişti.

Dede hiç vakit kaybetmedi, konuya girdi:

“Sevgili çocuklar! Atatürk’ü tanımak, anlamak, anlatmak, yalnız sizin ev ödeviniz değil, herkesin ev ve iş ödevi, yurttaşlık borcudur. Bu nedenle her işimi erteledim.”

“Teşekkür ederiz.”

“Ama Atatürk gibi büyük bir insanın hayatını iki saate sığdırmak imkânsız. Atatürk’ü anlatan yerli, yabancı binlerce kitap var..”

Raflardaki kitapları gösterdi:

“Bunlar, bu büyük birikimin sadece bir bölümü. Bu nedenle Atatürk’ün hayatını, kazandığı zaferleri, başardığı işleri, ana çizgileriyle özetleyeceğim. Anlaştık mı?”

Çocuklar bağırdılar:

“Eveet!”

“Dikkatle, sabırla, ilgiyle izleyecek misiniz?”

“Eveeeeeeeet!”

“Bazı sürprizlerim olacak. Hazır olun. Haydi bakalım başlıyoruz.”

Osman fanfar taklidi yaptı:

“Nanana naaaaaaaa..”

Gamze kızdı:

“Ssst!”

Dede başladı:

“Atatürk 1881’de Selanik’te orta halli bir ailenin çocuğu olarak bu evde doğdu.”

Bilgisayarın bir düğmesine bastı. Projeksiyon perdesine Atatürk'ün doğduğu evin resmi yansıdı.

"Bu evin bir benzeri Ankara'da Atatürk Orman Çiftliği'nde var."

Dede yine bir düğmeye bastı. Perdeye Ankara'daki benzer evin videosu yansıdı. Dedenin böyle sürprizler için hazırlık yaptığı anlaşılıyordu.

"Gördünüz mü?"

Okulla gidip görmüşlerdi.

"Evet."

"Güzel."

Anlatmaya başladı:

"Çocuğun adını Mustafa koydular. Babasını küçük yaşta kaybetti. Mustafa'yı annesi Zübeyde Hanım büyüttü."

Perdeye Ali Rıza Bey'in ve Zübeyde Hanım'ın resimleri yansıdı.

"Zübeyde Hanım altın yürekli bir Türk annesiydi. Oğlunu hep 'Mustafam' diye çağırırdı."

Zübeyde Hanım'ın sesini temsil eden güzel bir ses duyuldu:

"Mustafam."

Ne kadar sevgi ve gurur dolu bir sestir bu.

"Mustafa, bizim gibi bir halk çocuğu. Kız kardeşi Makbule ile evde ceviz, saklambaç gibi oyunlar oynuyor."

Mert, "Karanlıktan korkarmış, doğru mu?" diye sordu.

Dede güldü:

"Yok canım. Ama çok küçükken korktuğu bir şey var."

Gamze atıldı:

"Ne?"

"Birçok çocuk gibi o da fareden korkarmış."

Çocuklar bu bilgiyi çok sevmişlerdi. Tatlı tatlı güldüler. Demek ki Atatürk de kendileri gibi biriydi.

Cem, "Ben de korkarım. Çünkü kedi değilim" dedi.

Çocuklar bağırıştılar:

"Ben de.. Ben de.. Ben de.."

Dede devam etti:

“Mustafa’nın doğduğu sırada Batı dünyası çok gelişmişti.”

Perdeye, art arda, Batı dünyasının o dönemdeki durumunu gösteren fabrika, demiryolu, köprü, gemi, büyük yapı vb. fotoğrafları yansıdı.

“Bu gelişmeye ayak uyduramayan Osmanlı Devleti ise yazık ki birçok alanda çok geri kalmıştı. Fatih’in, Kanuni’nin görkemli imparatorluğu duraklamış, gerilemiş, ‘hasta adam’ diye anılır olmuştu.”

Perdeye bu kez o dönemdeki Osmanlı toplumunun durumunu gösterir resimler yansıdı: Daracık sokaklar, gezgin satıcılar, tahta kaplı Galata Köprüsü, çarşafly kadınlar, fesli, sarıklı, takkeli, birinin kılığı öbürününkine benzemeyen erkekler vb.

“Devlet de halk da yoksul. Büyük çoğunluk okuma yazma bilmiyor. Toplum hayatında kadının yeri yok. Eğitim yetersiz. Sağlık bozuk. Sanayi sifıra yakın. Kapitülasyonlar can yakıyor. Bu acı durum yurtseverleri çok üzüyordu. Ama bir çare bulamıyorlardı. Küçük Mustafa bu ortam içinde büyüyor. Temiz, titiz, dikkatli, gururlu, çalışkan bir çocuk. Subayları görerek asker olmak istiyor. Selanik’teki askeri ortaokula giriyor. Matematik dersinde üstün başarı gösteriyor. Matematik öğretmeni- nin de adı Mustafa. Küçük Mustafa’ya diyor ki..”

Hoparlörden bir ses duyuldu:

“İkimizin adı da Mustafa, bundan sonra senin adın Mustafa Kemal olsun.”

Dedenin çok hazırlık yaptığı anlaşılıyordu. Çocuklar daha büyük sürprizlere de şaşmamaya karar verdiler.

“Atatürk’ün adı ortaokuldan beri Mustafa Kemal’dir. Ortaokuldan sonra Manastır’daki askeri liseye gidiyor. Tarihe, Fransızcaya ve okumaya özel önem veriyor. Diyor ki..”

Atatürk’ün sesini temsil eden güzel, duru bir ses duyuldu:

“Ben gençken elime geçen iki kuruştan biriyle kitap alırdım.”

Dede çocuklara doğru eğildi:

“Siz Atatürk’ün karga kovalamasına değil, bu sözüne önem verin.”

Çocuklar söz verdiler:

“Söz!”

Perdeye Atatürk’ün çalışma masası başındaki güzel bir resmi yansıdı.

“Atatürk kitapları, dikkatle, dura dura okuyor, işaretleiyor, yanına notlar alıyor. Ders çalışır gibi. Sizce kaç kitap okumuş olabilir?”

Çocuklar birbirlerine baktılar. Bilmiyorlardı. Dede güldü:

“Bu soruyu, hepinizin çok sevdiği ünlü yazar Muzaffer İzgü’ye soralım mı?”

Bu nasıl olacaktı? Dede çocukları hayran bırakmak için önceden İzgü ile konuşup kısa bir filmini istemişti herhalde. Ne olacak, telefonla bile film çekiliyordu artık. Teknik çok ilerlemişti.

“Eveet!” diye bağıldılar.

Dede sordu:

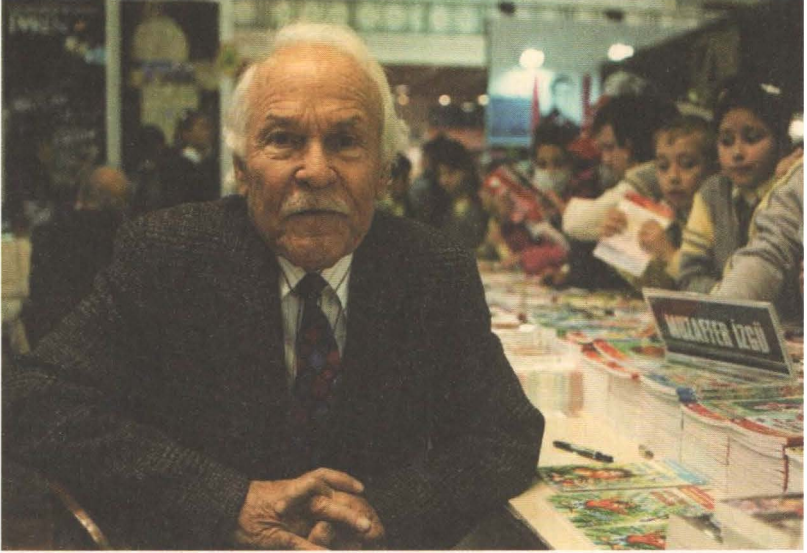
“Sayın İzgü, Atatürk kaç kitap okumuş?”

Perdede Muzaffer İzgü göründü. Çocukları selamladı:

“Selam çocuklar!”

Çocuklar sevinçle bağıldılar:

“Selam!”

"Atatürk'ün dikkatle okuduğu kitapların tam sayısını söylüyorum: 3.997."

Mert sayıyı duyunca "Uff" dedi. Sonra da utandı:
"Afedersin dede."

Dede duymazlıktan geldi:

"Yuvarlak hesap dört bin kitap. Okullarda öğrendiği ile kalmamış, 'ben bilirim, benim dediğim doğrudur' dememiş, makamının büyüklüğüne, ününe, saygınlığına değil, bilgiye, bilime sarılmış. Yalnız bu niteliğiyle bile büyük insan."

Gamze sordu:

"Öğretmenimiz de bize çok güzel hikâyeler, şiirler okutuyor."

Dede çok memnun oldu:

“Öyleyse onu ve bütün öğretmenleri yürekten alkışlayalım, hepsine emekleri için teşekkür edelim.”

Çocuklar içtenlikle alkışladılar. Dede bir tuşa basmıştı. Perde o anda çiçekler, kuşlar, uçuşan rengârenk yıldızlarla doldu, havai fişekler atıldı. Her şey öğretmenlere teşekkür ediyordu.

“Sanat zevkini tatmayan insan, ilkel, basit, ham kalır çocuklar. Bir şey daha söyleyeyim. Mustafa Kemal bu arada dans dersleri de alıyor. İlerde cumhuriyet bollerinde çok güzel vals yapacak.”

Birden bir vals müziği duyuldu. Perdede vals yapan bir çift belirdi. Erkek fraklı, kadın uzun tuvaletliydi. Dans eden galiba Atatürk'tü. Gittikçe daha hızlı döndüler, görüntü bir hayal oldu. Müzik ağır ağır eridi.

Atilla, "Çok güzel de zeybek oynarmış, değil mi?" diye sordu.

"Evet oğlum. Dünyaya, çağa kapalı, yoksul, durgun bir Doğu toplumunu, özgürlüğe, çağdaşlığa açmaya çalışıyor, yaşama sevincine çağırıyor. Bu çabası yüzünden yurttaşlarının ve dünyanın büyük saygısını kazanıyor. Ömrünü yakın tarihimizle ilgili çalışmalara adanmış olan Turgut Özakman'a soralım. Doğru mu sevgili Hocam?"

Perdede Turgut Özakman ve torunu Ece belirdi. Turgut Hoca dedi ki:

"Doğru. Bu nedenle Anıtkabir doluyor. Çünkü vefalı, değerbilir bir milletiz. Birleşmiş Milletler'in Eğitim, Bilim ve Kültür kurumu UNESCO da 1981 yılını, yurduna ve insanlığa yaptığı hizmetler nedeniyle bütün dünya için 'Atatürk yılı' olarak kabul etmişti. Bu pek az insana nasip olan bir karardır. Nur içinde yatsın."

Dede "Teşekkür ederiz" dedi.

"Rica ederim. Torunum Ece'yle birlikte size iyi günler diliyoruz çocuklar."

Sevgiyle el sallayarak perdeden çekildiler.

Çocuklar da el sallayarak "İyi günler!" diye bağırdılar.

Dede:

"Biz yine Atatürk'ün gençliğine dönelim. 18 yaşında liseyi bitirdi, İstanbul'daki Harp Okulu'na gir-

di. Teğmen rütbesiyle Harp Okulu'nu bitirdi, Harp Akademisi'ne geçti. 1905 yılında, yani yirminci yüzyılın başında, Akademi'den kurmay yüzbaşı olarak mezun oldu..”

Perdede Atatürk'ün ilk subaylık resimleri görünüp kayboldu.

“Zekâsı ve bilgisiyle orduda dikkati çekmişti. İtalyanların Libya'yı işgal etmesi üzerine savaşmak için oraya gitti. Libya savaşı biterken Balkan savaşı patlak verdi. İstanbul'a döndü..”

Balkan savaşını yansıtan resimler geçti perdeden.

“Devlet de ordu da yetersiz ve hazırlıksızdı. Kısa zamanda yenildik. Rumeli bütünüyle elimizden çıktı. Oralardaki Türkler anavatana göç etmeye başladılar. Zübeyde Hanım da Selanik'ten kaçarak kızıyla birlikte

İstanbul'a geldi. Atatürk onları İstanbul'da, Beşiktaş'ta bir eve yerleştirdi..”

Akaretler'deki ev göründü perdede.

”Balkan yenilgisi herkesi üzdü. Utandırdı. Bir uyanış, diriliş oldu. Milli bir heyecan ve bilinç patlaması yaşandı. Dernekler kuruldu. Kitaplar yayımlandı. Şiirler yazıldı, marşlar bestelendi..”

O günlere ait düşün ve duyguları gösteren bir sahne belirdi perdede:

Fesli, kravatlı bir erkek kalabalığı sesleniyordu heyecan içinde:

”Arkadaşlar! Yirminci yüzyıla girildi ama biz hâlâ ortaçağı yaşıyoruz. Yol yok, okul yok, doktor yok, her yan yoksulluk içinde, tarım ilkel, sanayi yok, hazine boş, borcumuz çok. Bu böyle gider mi?”

Kalabalık acıyla bağırdı:

“Hayır!”

“Öyleyse ne yapmalı?”

Görüntü yavaş yavaş silindi.

Dede de sordu:

“Sahi, ne yapmalıydı? Bir şeyler yapılıyordu ama ne yapılsa acı durum değişmiyordu. Türkiye büyük çoğunluğu ile ortaçağı yaşıyor gibiydi. Daha yeniçağa geçememişti.”

Dede yerinden kalkıp söyleyerek yazı tahtasına şöyle yazdı:

“Ortaçağ= bilgisizlik+yoksulluk+gerilik+bağnazlık”

Dede yerine geçti:

“Türkiye’nin ortaçağdan bütünüyle kurtulması için yeni çözümlere ve toplumu harekete getirecek devrimci bir öncüye, öndere ihtiyacı vardı. Bu önder tarih sahnesine Çanakkale’de çıkacaktır.”

Mert yanındaki arkadaşına fısıldadı:

“Atatürk bu.”

“Bu sırada Birinci Dünya Savaşı başladı. Avrupa kan gölüne döndü. Osmanlı Devleti de Almanya’nın yanında, İngiltere, Fransa ve Rusya’ya karşı bu büyük savaşa katıldı. İngiliz ve Fransız donanmaları Çanakkale Boğazı’nın karşısında toplandılar. Hücum edecekleri anlaşıyordu.”

Perdeye Çanakkale Boğazı’nın haritası yansıdı. Boğaz’ın girişine yakın yerde minik gemi sembolleri belirdi.

“Sevgili çocuklar, bu Çanakkale Boğazı haritası. Bu gemi sembolleri düşman gemileri. Bu gemiler Çanakkale Boğazı’nı geçip de İstanbul’a gelirlerse..”

Gemi sembolleri Boğaz’dan geçerek İstanbul’a geldiler. İstanbul’un üzerini, işgali gösteren kocaman bir kara leke kapattı.

“İstanbul işgal edilir, Osmanlı Devleti çöker, savaş biter, Türkiye tarihe karıştırdı..”

Çılgıya benzeyen bir müzik gelip geçti.

“Ama bir şey oldu. Atatürk cephede bir görev istedi. O zaman rütbesi yarbaydı. 19. Tümen Komutanlığına atandı. Tümeni Çanakkale’de, Gelibolu Yarımadası’nda görevlendirildi. Düşman önce Boğaz’ı büyük bir donanma ile denizden geçmeye yeltendi..”

Perdede 18 Mart günüyle ilgili fotoğraflar, film parçaları belirdi. Savaş efeitleri duyuldu. Dede savaş havasını vermeye çalışıyordu.

‐Usta Türk topçuları düşman zırhlılarından    n  batırdı,    n  ağır yaraladı. Düşman donanmasının    te biri savaş dışı kaldı. İngiliz Amirali yenilgiyi kabul etti, geri çekilme emri verdi. İlk kez yenilmişlerdi.‑

Dede  ocuklara baktı:

‐Sonra ne yapmaya karar verdiler?‑

G l:

‐Söyleyeyim mi?‑

‐Söyle kızım.‑

‐Boğaz’ı karadan geçmeye karar verdiler.‑

Perdede Uğur Dündar belirdi. Çocuklar hem şaşır‐dılar, hem sevindiler.

Uğur Dünder, "Bravo Gül!" dedi. "..Çocuklarımızın tarihimizi iyi ve doğru olarak bilmesi bize sevinç ve gelecek için güven veriyor. Bunu açıklamak istedim. Güzel günler çocuklar!"

Çocuklar coşkuyla yanıt verdiler:

"Güzel günler Uğur Ağabey!"

Dede devam etti:

"Karadan geçebilmek için özellikle Gelibolu Yarımadası'na çıkarma yapmayı planladılar."

Perdeye Gelibolu haritası yansıdı. Üç yerin adı belirtilmişti: Arıburnu, Kocaçimen Tepe ve Seddülbahir.

"Görüyor musunuz çocuklar?"

"Eveet!"

"Planın en önemli kısmına göre Arıburnu'na çıkacak ve Kocaçimen Tepe'ye ulaşacaklardı.."

Bir ok Arıburnu'ndan hareket ederek Kocaçimen Tepe'ye ilerledi, tepeyi bir çember içine aldı.

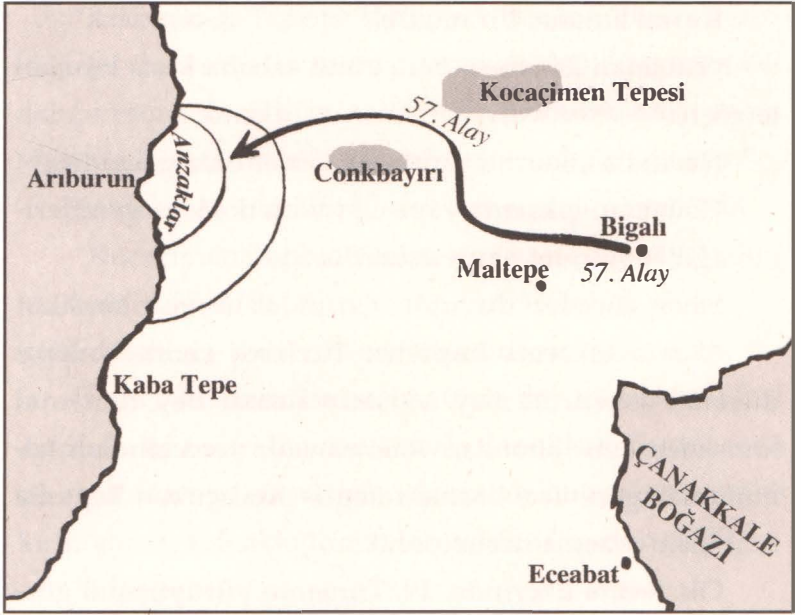
"Çünkü Kocaçimen Tepe Gelibolu'da en yüksek, her yana egemen bir tepe. Bu tepeden savaş alanına bakmak ister misiniz?"

Çocuklar birbirleriyle bakiştılar. Dede yine bir sürpriz hazırlamıştı anlaşılan:

"Evet!"

"Haydi öyleyse."

Kocaçimen Tepe'den Arıburnu'nun görünüşünü gösteren bir film girdi.

Dede açıklama yaptı:

"Kocaçimen Tepe'deyiz. Oradan Arıburnu koyuna bakıyoruz. Arıburnu savaşı o kesimde yapılacak. Şimdi gözlerimizi yavaşça güneye çeviriyoruz.."

Seddülbahir göründü perdede.

"Burası da Gelibolu Yarımadası'nın en güney ucu. Seddülbahir. Burada da çok kahramanca savaştı Mehmetçik."

Boğaz'ın girişi ve karşı kıyı göründü perdede.

"Burası Boğaz'ın girişi. Burası Boğaz, burası Çanakkale şehri. İşte bu her yanı gören tepeyi ele geçiren düşman, Boğaz'ı, sonra da İstanbul'u ele geçirir.."

Korku anlatan bir müzik!

“Düşman 25 Nisan 1915 günü sabaha karşı harekete geçti..”

Haritada ıkarma yapılacak yerler okla gösterildi.

“Düşman ıkarma yapacağı yerleri savaşı gemilerinin ağır topları ile uzun uzun dövüyor..”

Savaşı efektleri duyuldu. Çocuklar heyecanlandılar.

“Sonra ıkarma başıyor. Yüzlerce gemi, binlerce düşman askeri. Yarbey Mustafa Kemal Bey tümenini kimseden emir almadan –nk emir verecek olan komutanlar görevleri başında değıl– Kocaçimen Tepe ile Arıburnu arasına ilerletiyor..”

Ok, harita üzerinde, 19. Tmenin yürüyüşünü gösterdi. Haritada Bigalı, Arıburnu, Conkbayırı ve Kocaçimen Tepe adları yazılı. Ok Bigalı’dan ilerledi, Conkbayırı üzerinde, yani Kocaçimen Tepe ile Arıburnu arasında durdu. Ok birkaç kalın oka ayrıldı. Arıburnu’ndan Kocaçimen Tepe’ye doğıru yayılarak ilerleyen düşman okları ile karşılaştı. Türk askerlerinin hücum haykırışları duyuldu:

“Allah Allah.. Allah Allah!..”

Düşman okları parçalandı, küçük oklara ayrıldı, denize doğıu geri çekildiler. Küçük oklar kıyıda küçük bir yarım daire içine sığındı. 19. Tümeni temsil eden kalın oklar yarım dairenin çevresinde yer aldı.

Dede açıklamayı kesintisiz sürdürüyordu:

“Kocaçimen Tepe’ye ilerlemek isteyen düşman birliklerini durduruyor, sonra da eze eze deniz kıyısına kadar geri sürüyor. O gün, Atatürk’ün Arıburnu Kahramanı Mustafa Kemal olarak tarih sahnesine çıktığı gündür.”

Perdeye Atatürk’ün Çanakkale resimleri yansıdı.

“Kocaçimen Tepe düşman için uzak bir hayal olur. Mustafa Kemal Bey’in emrine yeni alaylar, tümenler, kolordular verilir. Arıburnu zaferine üç zafer daha ekler: Birinci Anafartalar zaferi, Conkbayırı zaferi, İkinci Anafartalar zaferi. Bu son zaferle Çanakkale Savaşı sona erer. 18 Mart günü milletçe deniz ve kara zaferlerimizi kutluyoruz. Çanakkale’den bir sahne izleyelim mi?”

“Eveeeeet.”

Ne çok malzeme, bilgi toplamıştı dede!

“O ateş yağmuru, savaş yamanlığı içinde Atatürk başkanınız İstanbul’daki bir arkadaşına mektup yazarak ne istiyor: Atatürk’ü toprağa oyulmuş savaş odasında hayal edin. Küçük bir masa başında. Hafif bir gaz lambasının ışığı altında. Zaman zaman top sesleri duyuluyor. Tavan dan yere toz dökülüyor. Atatürk ne yazıyor acaba?”

Atatürk’ü temsil eden bir ses duyuldu:

“Savaş koşulları içinde insan sertleşiyor. İstanbul’a dönünce sanat ve müzik sohbetlerinin tadına varamayacağımdan korkuyorum. Bana lütfen sanat kitapları yollayınız.”

Bu sahneyi noktalayan bir müzik girdi ve söndü.

Dede:

"Atatürk'ü Atatürk yapan sır bu. Her koşulda okuması, bilgilerini tazelemesi. Boğaz şimdi barış yolu. Çanakkale, Gelibolu tarih sergisi. Müzelere, savaş alanlarına, anıtlara, şehitliklere bir göz atalım mı?"

"Evet!"

"Peki."

Perdeye Çanakkale ve Gelibolu'dan görüntüler yansıdı.

"Bu da sevgili çocuklarım, Çanakkale Boğazı'nın girişindeki bütün Çanakkale kahramanları için dikilmiş büyük anıt.."

Büyük anıt göründü perdede.

“Yurtseverliğin ne olduğunu dünyaya öğreten bütün kahramanlarımızı saygıyla, rahmetle anıyoruz.”

Bir müzik bu güzel ânı süsledi.

“Ne güzel bir yurdumuz var değil mi?”

Bu soru çocukları coşturdu:

“Eeevvvvveeeet!”

“Mustafa Kemal Bey zaferleri nedeniyle madalyalarla yüceltildi, önce albaylığa, sonra paşalığa yükseltildi. Mustafa Kemal Paşa oldu.”

Atilla sordu:

“Düşman ne oldu?”

“Söyleyeyim. O kudretli ordular, bizi karada da yenemeyeceklerini anladılar ve Gelibolu’dan kaçtılar.”

Mert bağırdı:

“Güle güle!”

Çocuklar neşe içinde haykırdılar:

“Çanakkale geçilmez!”

Çocukların neşesi dedeyi mutlu etti:

“Atatürk artık herkesin bildiği, tanıdığı bir kahramandı. Adı efsane gibi dilden dile yayıldı. Doğu ve Suriye cephesinde büyük birliklere komuta etti..”

Kansız, ölümsüz savaş sahneleri yansıdı perdeye.

“Her fırsatta okuyor, ülkesinin sorunlarını düşünüyor ve arkadaşlarıyla görüşüyordu. Savaş uzayıp gitmekteydi. Dört yıl sonunda zaten yoksul olan devletin gücü tükendi. Hükümet Ekim 1918’de yenilgiyi kabul etti, galiplere teslim oldu..”

Yine ılık gibi bir müzik duyuldu. Çocuklar da rperdiler.

"Çanakale Boğazı'ndan geçen 55 düşman savaş gemisi 13 Kasım günü İstanbul Boğazı'na girdi.."

Gemiler geçti. Makine homurtuları, an ve düdük sesleri duyuldu.

"Mustafa Kemal Paşa o gün cepheden İstanbul'a dönmüştü. Düşman zırlıllarını gören yaveri hüzünle Paşa'ya baktı. Mustafa Kemal Paşa yaverine dedi ki.."

Mustafa Kemal Paşa'nın sesini temsil eden ses:

"Geldikleri gibi giderler."

Kısa, vurucu, çarpıcı bir müzik duyuldu.

Dede o günü yaşıyor gibi duygulanmıştı:

"Sadece üç kelime. Bu üç kelime Atatürk'ün kendine, milletine ve Türkiye'nin geleceğine ne kadar güvendiğini gösterir. Haklı ıktı. Geldikleri gibi gittiler. Haklı çıkmasaydı bugün övünerek andığımız bir yakın tarihimiz ve ağdaş bir devletimiz olmazdı. şimdi yine o acı günlere dönelim.."

İşgalle ilgili resimler geçti perdeden.

"İşgalciler orduyu dağıttılar, silahları topladılar, demiryollarına ve postanelere el koydular. Basını denetim altına aldılar. Hükümet ümitsiz, halk bitik, aydınlar dağınık ve karamsardı.."

Çocukların üzerine bir keder çöktü. En çok Gamze üzölmüştü: "Aaaah!" diye inledi. Dede Gamze'nin başını okşadı:

"Ama çocuklar yine bir şey oldu bu sırada. Doğu Karadeniz kıyısında Rum çeteler ile Türk köylüler arasında olaylar yaşanıyor. Hükümet bu olayları yatıştırmak için Mustafa Kemal Paşa'yı Ordu Komutanı olarak Doğu Anadolu'ya atadı.."

Şişli'deki ev göründü perdede.

"Paşa aylardır İstanbul Şişli'deki bu evde arkadaşları ile konuşuyor, Kurtuluş Savaşı'nı başlatmak için çareler araştırıyor. Bu atamayı iyi bir fırsat olarak değerlendirdi. Annesi ve kız kardeşi ile vedalaştı.."

M. Kemal Paşa annesinin elini öperek vedalaştı. Odadan çıktı. Zübeyde Hanım iki elini açarak dua etti.

"Mustafa Kemal Paşa ve karargâhı Bandırma isimli küçük bir gemi ile Samsun'a hareket ettiler.."

Uzunca bir vapur düdüğü.

"19 Mayıs 1919 günü Samsun'da Anadolu toprağına ayak bastılar."

Samsun'da bulunan Bandırma gemisinin birebir resmi perdeye yansıdı.

"O küçük, tarihi Bandırma gemisi artık yok ama Samsun'da işte böyle birebir benzeri var. Emegi geçenlere teşekkür ederiz.."

Çocuklar hep birlikte "Biz de" dediler.

"Şimdi dikkat edin. Kurtuluş Savaşı diye adlandırdığımız olağanüstü dönem başlıyor.."

Çocuklar dikkat kesildiler.

“Elde bu mücadele için gerekli hiçbir şey yok. Tersine birçok engel ve zorluk var..”

Mert merakla sordu:

“Ee, Atatürk nasıl başarıyor?”

“Başarıyor, çünkü üstün zekâlı bir örgütçü, büyük bir asker, gerçek bir aydın, bir dâhi. Her olasılığı düşünüyor, bir başına hareket etmiyor, amacını halka anlatıyor, benimsetiyor, hayale kapılmıyor, adım adım yürüyor, yapamayacağını söylemiyor, söylediğini yapıyor. Milletine güveniyor, milleti de ona güveniyor. Türkiye canlanıyor. Önce Erzurum Kongresi toplanıyor..”

Kongre ile ilgili görüntüler.

“İstanbul yönetimi işgalcilerin baskısı yüzünden Paşa’yı görevden alıyor, bunun üzerine o da o kadar sevdiği askerlikten ayrılıyor, sade bir vatandaş oluyor. Kongre Paşa’yı Başkan seçiyor. Erzurum’u Sivas Kongresi izliyor..”

Sivas Kongresinden görüntüler.

“Bütün dernekler, kuruluşlar birleşiyor, tek yürek, tek yumruk oluyor. Yorgun Anadolu kemikleri çatırdarak ayağa kalkıp dikiliyor: Ya bağımsızlık ya ölüm!”

Çarpıcı bir müzik cümlesi duyuldu.

“Paşa ve arkadaşları her yana yakın olmak için 27 Aralık 1919’da Ankara’ya geliyorlar. Neredeyse bütün Ankaralılar Paşa’yı ve arkadaşlarını karşılamaya çıkıyor. Ankara efeleri yani seğmenler şöyle bağırıyorlar..”

Koro başı: "Paşam!"

Koro: "Seni görmeye geldik

Uğrunda ölmeye geldik."

"Galipler bu milli coşkuyu, bu uyanışı durduramayacaklarını anlayınca, İstanbul'u kesin olarak işgal ettiler. Yurtseverleri tutuklamaya başladılar. İstanbul yönetimi, artık düşman elinde kukla bir yönetimdi. Mustafa Kemal Paşa Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni Ankara'da toplanmaya çağırdı. Meclis 23 Nisan 1920 günü, bu küçük, sade binada toplandı.."

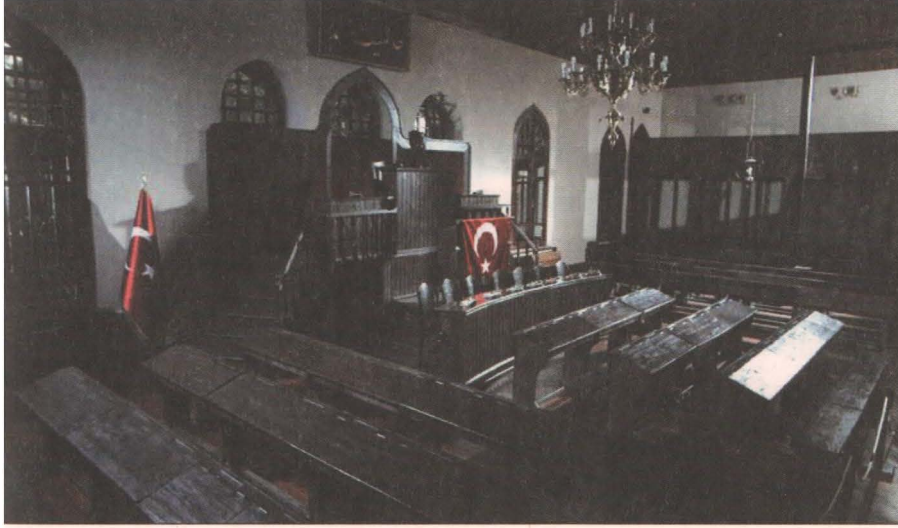
Meclis'in dıştan resimleri. Kalabalık.

"Tam bağımsız, özgür, çağdaş Türkiye Cumhuriyeti'nin temelleri burada atıldı. Bu bina bugün Kurtuluş Savaşı Müzesi. Burayı görmemek olmaz.."

Kamera binaya girdi, dedenin anlatımına göre Meclis'i dolaştı:

"Milletvekilleri bu gösterişsiz salonda toplanıyorlar. Burası Başkan'ın kürsüsü. Konuşmacılar onun önündeki kürsüden konuşuyorlar. Burası da konuşmaları kaydeden tutanakçılarının yeri. Bunlar milletvekillerinin oturdukları sıralar. Sıralar okullardan toplanmıştı. İki yandaki balkonlar dinleyiciler içindi. 23 Nisan günü en yaşlı üye Meclis'i açtı. Mustafa Kemal Paşa Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına seçildi.."

M. Kemal Paşa alkışlar arasında başkanlık kürsüsüne geldi. Sivil. Başında kalpak. Konuşmaya başladı:

M. Kemal Paşa: "Muhterem Efendiler! Bu değerbilir kararınız dolayısıyla.."

Dede:

"Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı olarak, arkadaşlarıyla birlikte, bütün güçlükleri akılla, bilgiyle, sabırla yenecek, Sevres Andlaşması'nı reddedecek, Türkiye'yi zafere, kurtuluşa ulaştıracaktı.

Oraya buraya dağılmış, silahı noksan otuz-kırk bin askerimiz ve birkaç küçük çetemiz vardı. Buna karşılık karşımızda dört yüz bin silahlı işgal gücü bulunuyordu."

Yusuf ümitsizliğe kapıldı:

"Of.."

Osman durumu hesapladı:

“Bire karşı on.”

Dede tamamladı:

“Üstelik düşmanların savaş gemileri, uçakları, top-
ları ve bol paraları bulunuyordu.”

Cem de Yusuf gibi “Of” çekti.

Dede devam etti:

“Ayrıca İstanbul yönetimi ile bir kısım aymazlar da
Kurtuluş Savaşı’na karşı çıktılar. Kısacası sorun çoktu,
zafere ulaşmak imkânsız gibiydi.”

Mert, “Ama hepsini yendik değil mi dede?” dedi.

“Evet oğlum. Hepsini yendik.”

Çocuklar sevindiler, birbirleriyle çatlaştılar.

Dede bilgi vermeyi sürdürdü:

“Doğuda, güneyde ve kuzeyde işgalcileri ve fırsat-
çıları yendik. Batıda galiplerin desteklediği Yunan or-
dusu vardı. Hepsinden kalabalık bir ordu. Bu orduyu
da iki kez İnönü’de yenilgiye uğratmıştık. Daha gücü-
müz kesin olarak yenmeye yetmiyordu..”

Kurtuluş Savaşı’yla ilgili resimler aktı perdede: İs-
met Paşa, Fevzi Paşa, Şerife Bacı, Şahin Bey, Kara Fatma
çetesi, heykeller, kartpostallar, tablolar...

“Kadınlarımız da bu savaşlara katıldılar. Gizli ör-
gütler İstanbul’dan İnebolu’ya binbir oyunla silah ve
cephane kaçırıyorlardı. Her biri bir film olacak yüzlerce
heyecanlı serüven...”

Perdeye Ilgaz ve Küre dağlarını aşan bugünkü yollar, dönemeçler, uçurumları gösteren hareketli görüntüler yansıdı. Dedenin sesi de aynı anda duyuldu:

“Ninelerimiz de karınca dizileri gibi durmaksızın kağını kolları ile bu silah ve cephaneleri karda, tipide, fırtınada, işte bu uçurumlu yollardan geçerek Ankara’ya taşıyıp yetiştirdiler. Zafere ortak oldular. O zaman bu yollar tabii böyle geniş, güzel değildi. Toprak kervan yollarıydı. Yurtseverler bu yola İstiklal Yolu adını vermişlerdi. Bu yol şimdi anıtlarla, yazıtlarla süsleniyor..”

İstiklal Yolu’nu gösteren görüntüler bitti.

Dede:

“Yunan ordusu ele geçirmek ve savaşı bitirmek ümidiyle Ankara’ya doğru yürüyüşe geçti. M. Kemal Paşa Başkomutanlığı üzerine aldı. Milleti, varlığının yüzde kırkını orduya vermeye çağırdı. Yurtsever halk bu büyük çağrıya uydu. Varını ordunun emrine verdi..”

Perdeye bu olayı anlatan küçük sahneler yansıdı: Üst üste atılan çoraplar, silahlar, toplanan çuvallar, sepetler..

“Mustafa Kemal Paşa bir bildiri yayımlayarak halka güvence verdi. Dedi ki..”

Atatürk’ün kalpaklı resmi göründü ve sesini temsil eden ses yankılandı:

“Düşmanı anayurdumuzun bağrında yeneceğim.”

Atatürk’ün resmi üzerine dedenin sesi geldi:

"Bu genç adam, milletin milli şerefini, zafer ümidi-
ni ve kurtuluş iradesini temsil ediyordu."

Açıklamayı güçlendiren bir müzik girdi ve bitti.

"Cepheye hareket etmeden önce Yaverini çağırdı.
Şimdi bu sahneyi izleyelim."

İstasyonda, şimdi müze olan binadaki çalışma oda-
sında M. Kemal Paşa ve Yaveri Salih Bozok. İkisi de si-
vil, kalpaklı.

Atatürk:

"Salih, kardeşimden mektup geldi. Paraları bitmiş.
Anneme gizlice şu notun ulaşmasını sağla."

Elindeki kâğıdı Salih Bozok'a verdi.

Salih Bozok:

"Başüstüne."

Sahne bitti. Dede sordu:

"O küçük notta ne yazıyordu, biliyor musunuz?"

Çocuklar merakla baktılar. Yanıtı yine dede verdi:

"Mustafa Kemal Paşa İstanbul'daki annesine şöyle
yazıyordu.."

Mustafa Kemal Paşa'nın sesini temsil eden ses:

"Bankada biraz param vardı. Onu harcayın. Yetiş-
mezse evdeki halıları satarsınız."

Gül sevgiyle "Aah.." dedi.

"Yeni Türkiye'nin Başkomutanı da, o tarihteki Tür-
kiye gibi yoksuldu. Ama dünyaya meydan okuyacak
kadar yürekliydi. Çünkü haklıydı. Yurdunu geri isti-
yordu. Düşmanı yenmek için cepheye hareket etti."

Alkışlar ve tren düdüğü duyuldu.

Dede Alagöz karargâhını anlatmaya başladı:

“Burası Polatlı ile Ankara arasındaki Alagöz’de bulunan Başkomutanlık karargâhı..”

Alagöz karargâhını dışından ve içinden gösteren hareketli görüntüler yansıdı perdeye. Dede bu görüntülerin üzerine konuştu:

“Sakarya Savaşı’nı buradan yönetti. Bir kaza geçirdi. Bir kaburgası kırıldı. O durumda bile gerektiğçe cepheye gitti, komutanlara ve askere şevk verdi. Savaşı yeni bir anlayışla yönetti. Dedi ki: ‘Müdafaa çizgisi yoktur, müdafaa alanı vardır’..”

Mert:

“Bu ne demek dede?”

“Bu, şu demek: Hiçbir birlik, yanındaki birlik geri çekilmek zorunda kalsa bile ona uyarak geri çekilmeyecek. Bulunduğu yerde kalacak, sonuna kadar savaşacak. Yani yurdu-muzu nokta nokta savunacağız.”

Bir m¼zik c¼mlesi bu konuşmayı noktaladı.

“şimdi buradan Sakarya Savaşı’nın kalbi olan Polatlı’ya gidiyoruz..”

Perdeye dedenin anlattıklarını gösteren çekimler yansıdı.

“Polatlı kavşağını geçtik. Sakarya nehrine kadar, sağda solda gördüğümüz bu topraklar savaş alanlarıdır. Buradan geçerken şehitlerimizi saygıyla anın. Haydi, iki gazi tepemizi yakından görelim.

Burası Dua Tepe. Düşmandan ilk geri aldığımız tepe. Tepenin doruğundayız. Heykeller Sakarya Zaferi’ni temsil ediyor. şu Sakarya vadisinin güzelliğine bakınız çocuklar...”

Sakarya vadisi göründü. Ufka kadar dalga dalga uzanıyordu.

“Burası da taarruzumuzun son döneminde geri aldığımız Kartal Tepe. Bu da her zaferin güvencesi Mehmetçik’in heykeli. Askerce iki katımız, silahça dört katımız olan düşman ordusunu burada, Sakarya’da yendik. Ordumuz bu savaşta harikalar yarattı. Düşman ordusunun yarısı savaş dışı kaldı. Başkomutan Mustafa Kemal Paşa düşmanı, yurdun bağrında yenmişti! Düş-

man bir daha taarruz etmeyi aklının ucundan bile geçirmeyecektir..”

Çocuklar keyifle güldüler.

“Meclis, Mustafa Kemal Paşa’ya mareşal rütbesi ve Gazi sanı verdi. Paşa çok sevdiği askerlik mesleğine kavuştu..”

M. Kemal Paşa’nın mareşal üniformalı resmi. Resmin üzerinden kağnıcıların, askerlerin, yaralıların saydam resimleri aktı.

“Bu zafer için can, kan, emek veren atalarımızı, ninenelerimizi minnetle, rahmetle anıyoruz.”

Güzel bir müzik cümlesi.

Atila:

“Çocuklar da vardı değil mi kağnı kollarında?”

Dede soruyu beğendi:

“Evet yavrum. Çocukların kağı kollarında ve Gaziantep savaşında büyük hizmetleri oldu. Keşke hepsinin filmini yapabilsek.”

Cem atıldı:

“Ben büyüyünce böyle filmler yapacağım.”

Gül, “Biz de oynarız” dedi.

Bu konuşma hepsinin hoşuna gitmişti. Alkışlayıp güldüler.

Dede, “Dikkat..” dedi, “..şimdi Kurtuluş Savaşı’nın son aşamasına geldik. Ordu büyük taarruz için gizlilik içinde hazırlanmaya başladı. Mustafa Kemal Paşa’nın en yoğun olduğu dönem. Bu çok önemli işleri arasında önemli bir işi daha vardı. Abdürrahim’le ders çalışmak.”

Çocuklar şaşırdılar. Mert doğruldu:

“Abdürrahim de kim?”

“Mustafa Kemal Paşa Doğu cephesinde komutanlık yaparken annesiz babasız kalmış küçük bir çocuğu evlat edinmiş, İstanbul’a annesinin yanına yollamıştı. Abdürrahim işte bu çocuk. Bu ara onu Ankara’ya yanına almıştı..”

Perdeye M. Kemal’in çalışma masasının başındaki Atatürk ve Abdürrahim’i gösteren hareketli görüntüler yansıdı. M. Kemal Paşa söylüyor, Abdürrahim not alıyordu. Gülüşerek bakıyorlardı.

“Abdürrahim’le çalışmak Atatürk’ü dinlendiriyordu. Onun iyi bir insan, iyi bir yurttaş olmasına çok öze-

niyordu. Zamanı gelince Avrupa'ya yolladı. Abdürrahim yüksek elektrik mühendisi oldu..”

Abdürrahim muzipçe bir şey söyledi. M. Kemal Paşa uzandı, sevgi ile Abdürrahim'in saçlarını karıştırdı. Neşeli görüntü yavaşça silindi.

“Atatürk daha sonra annesini de Ankara'ya getirmiş, aile üç yıl sonra yeniden bir araya gelmişti. Atatürk annesine olağanüstü saygılı bir evlattı. Sabah annesinin elini öpmeden ve duasını almadan evden çıkmazdı..”

Bir sahne: Zübeyde Hanım oturuyor. M. Kemal Paşa sağ yanında, Abdürrahim sol yanında. Fotoğraf çekiyorlar. Zübeyde Hanım sevgiyle M. Kemal Paşa'nın elini tutuyor. Sevgi ile bakıyorlar. Hareketli görüntü siyah beyaz fotoğrafa dönüşüyor.

“Ağustos ayında bir yıldır süren yoğun çalışmalar sona erdi. Ordu artık taarruza hazırdı..”

Müzik. Çocuklar heyecanlandılar.

Mert:

“Haydi Türkiye!”

Çocuklar gülüşerek tempoyla alkışladılar.

“Ama düşman da bir yıl çalışarak cephesini çok güçlendirmişti. Uzmanların ‘Türk ordusu bu cepheyi altı ayda yarmayı başaramaz’ dedikleri duyulmuştu. Ordu, plan gereği böyle güçlü, aşılmaz olduğu iddia edilen bir cepheye taarruz edecekti..”

Çocuklar kaygılandılar:

“Oooo..”

“Kocatepe’den bu cephenin şimdi nasıl görüldüğüne bir bakalım.”

Perdeye Kocatepe’den geniş savaş alanının görüntüleri yansıdı. Dedenin anlatımı bu görüntülerle birlikte sürdü:

“Sağ yanda Afyon var. Sol yan İzmir yönü. Bütün bu tepeler dikenli teller, makineli tüfekler, toprakla birer kale gibi berkitilmişti. Ordu eğer bu cepheyi yarmayı başarırrsa düşman çevrilip yenilecek, yurdumuz düşmandan temizlenecekti..”

Çocuklar maç sloganı bağırır gibi bağırdılar:

“Kırmızı beyaz! En güzel Türkiye! Kırmızı beyaz! En güzel Türkiye!”

Dede gülümseyerek izliyordu.

Perdeye yalnız Afyon ve Kocatepe'nin adlarının yazılı olduğu ayrıntısız bir harita yansıdı: Yunan cephesi ve Türk birliklerinin taarruz hedeflerini gösteren oklar.

"Çocuklarım! On binlerce askerimiz 25 Ağustos akşamı hava kararınca, derin bir sessizlik içinde düşman mevzilerine yaklaştı. 26 Ağustos sabaha karşı, Başkomutan ve büyük komutanlar savaş alanını gören Kocatepe'ye çıktılar. Ordu nefesini tutmuş bekliyordu. Gün ışımaya başladı.."

Kocatepe'den bir görüntü. Yıldızlı gece. Hafif sis. M. Kemal Paşa'nın, ünlü resmindeki gibi, silueti görüntüye girdi. Tepenin kenarına geldi. Baktı. Derin bir sessizlik.

"Başkomutan beklenen işaret verir vermez, yüzlerce top birden gürlemeye başladı. Yer gök birbirine karıştı.."
Top sesleri.

Siyah beyaz belgesel Kurtuluş Savaşı filmlerinden parçalar yansıdı perdeye. Resimlerin üzerine “Allah Allah” sesleri düştü. Dedenin sesi görüntülerle birlikte devam etti:

“Ordu fırtına gibi esiyordu. Yıkılmaz sanılan düşman cephesi 36 saatte yarılıp ikiye ayrıldı..”

Çocuklar:

“Heeeeeeeeeeyyyy!”

Perdeye yıldızlar, zaferi kutlayan ışık ve renk oyunları yansıdı.

Dede:

“Düşman ordusu birkaç parçaya bölündü. 30 Ağustos günü sarıldı. Başkomutanları bile esir alındı..”

Çocuklar:

“Heeeeeeeeeeyyyy!”

“Ünlü bir yazarımız özetle şöyle diyor: ‘Nemiz varsa, bağımsızlığımızı, hürriyetimizi, vatanımızı, şerefimizi, hepsini, her şeyi 30 Ağustos zaferine borçluyuz.’”¹

Etkili bir müzik girdi.

“Ordu kanatlanmış uçuyor, vatan şehir şehir geri alınıyordu. Yiğit ordumuz zafer üzerine zafer kazanarak ilerledi ve 9 Eylül günü İzmir’e girdi..”

O güne ait belge film parçaları yansıdı perdeye.

“İşgalciler, sömürücüler denize döküldüler. Hainler kaçıştılar. Türkiye bayram yerine döndü.”

1) Yazar, Falih Rıfkı Atay’dır.

Perdeye kurtuluş sevinci yaşayan İzmirliilerin meşaleli, fenerli gece yürüyüşleri yansıdı. "Yaşa sen çok yaşa/ Mustafa Kemal Paşa" nakaratlı marşı söylüyorlardı.

Çocuklar sevinç içindeydi.

Dede:

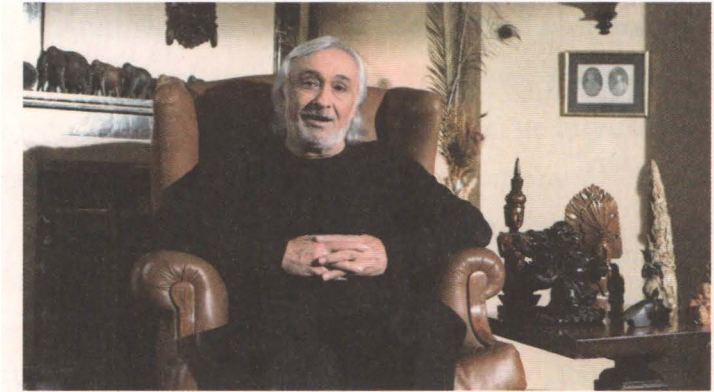
"Esir milletler de bizimle birlikte bayram ettiler. Mustafa Kemal Paşa'yı 'Doğunun kahramanı' ilan ettiler. Bağımsızlık savaşımız hepsine örnek oldu. Sevgili çocuklarım, bugünler her yurtseverin içini gurur ve mutlulukla dolduran büyük, milli günlerdir. Kurtuluş Savaşı dönemini çok iyi öğrenin."

Perdede Müjdat Gezen göründü:

"Bu günü sakın unutmayın, tamam mı?"²

Çocuklar neşeyle karşılık verdiler:

"Unutmayız Müjdat Ağabey!"

2) Sayın Müjdat Gezen konuşmasını bir anekdotla bitirmiştir.

“Çünkü o büyük bir asker, başka milletlere de saygı duyan yüce bir yurtsever, ince, olgun, bilgili, barışçı, uygar bir insan.”

Yıldız Kenter perdeden ayrıldı.

Dede:

“Evet Sayın Yıldız Kenter. Böyle olduğu için bayrağı çiğnemedi, kaldırmalarını istedi, eve öyle girdi.”

Perdeye bayrağın kaldırılması yansıdı. M. Kemal Paşa, kalabalığın alkışları arasında iki-üç basamak merdiveni çıkıp eve girdi. Sesler işitildi: “Çok yaşa! Bin yaşa! Sağ ol Gazi Paşa!”

Tek bir ses daha duyuldu: “Sen bize Allah’ın lütfusun!”

Alkış seslerine çocukların da alkışı katıldı.

Dede:

“Bundan sonra Atatürk’ü daha yakından tanıyacağız. Atatürk zafer dönüşü Ankara’da görülmemiş bir coşkuyla karşılandı. Ankara’yı büyük görevler bekliyordu. Türkiye’nin büyük çoğunluğu ve büyük bölümü yazık ki ortaçağda yaşıyordu. Ne demekti ortaçağ?”

Atilla parmağını kaldırdı. Dede, “Söyle çocuğum” dedi.

“Ortaçağ, bilgisizlik, yoksulluk, gerilik ve bağınazlık demektir.”

Arkadaşları alkışladılar.

Dede "Aferin Atilla!" dedi, kalktı, Atilla ile çat yaptı, yerine geçti:

"Herkes tarihimizi iyi ve doğru bilse, birçok tartışma sona erer, birliğimiz daha güçlü olur. Yeni devletin güçlü, özgür, ileri olabilmesi için bir de ortaçağı yenmesi gerekiyordu. Buna uygarlık savaşı diyelim. Türkiye bu savaşı da kazanmalıydı, değil mi?"

Çocuklar inançla bağıldılar:

"Evvvet!"

Dede:

"Atatürk bunun için bütün yurtseverlere ama en çok öğretmenlere güveniyordu. Çünkü öğretmen bir milletin geleceğini belirler. Zaferden hemen sonra öğretmenlere şöyle seslendi.."

Perdede M. Kemal Paşa belirdi. Kürsüde. Dolu salona konuşuyor. Sivil, kalpaklı:

"Öğretmen hanımlar, öğretmen beyler! Bugün ulaştığımız nokta, gerçek kurtuluş noktası değildir. Kurtuluşa ancak uygar, çağdaş, bilime, fenne ve insanlığa saygılı, bağımsızlığın değerini ve şerefini bilen, huralardan arınmış, akli ve vicdanı hür bir millet olduğumuz zaman ulaşabiliriz.."

Alkışlar.

"Öğretmenler! Ordularımızın kazandığı zafer, sadece eğitim ordusunun zaferi için imkân hazırlamıştır. Gerçek zaferi, bilgisizliği yenerek siz kazanacaksınız."

Coşkun alkışlar.

Görüntü kayboldu.

Dede:

“Öğretmenlere böyle sesleniyor.”

Gamze merak etti:

“Bizim için de bir şeyler söylüyor mu?”

“Söylemez mi? İzliyoruz.”

Perdeye bir hareketli görüntü yansıdı. M. Kemal Paşa ve bazı paşalar ve siviller, bir salonda, ayakta konuşuyorlar. Hepsi kalpaklı. Yaver Salih Bozok içeri girdi, M. Kemal Paşa’ya beklediği misafirlerin geldiğini haber verdi.

Dede açıklama yaptı:

“Çözüm bekleyen pek çok acele sorun vardı. Bunları görüşüyorlardı. Yaver, Mustafa Kemal Paşa’ya beklediği misafirlerin geldiğini haber verdi.”

Biri, “Öyleyse biz izin isteyelim” dedi.

Mustafa Kemal Paşa itiraz etti:

“Hayır, hayır. Bu misafirleri birlikte kabul edeceğiz. Buyrun.”

Yaver kapıyı açtı, Paşa önde, dışarı çıktılar. Burası daha geniş bir salondur. Misafirler kızlı erkekli birçok ilkokul öğrencisiydi. Başlarındaki öğretmenler heyecanlı çocukları düzene sokmakta zorluk çekiyorlardı.

Öğretmen:

“Çocuklar, sakın olun, sıraya girin..”

M. Kemal Paşa:

“Bırakın lütfen, rahat etsinler.”

Küçük bir kız M. Kemal Paşa’ya bir kır çiçeği demeti uzattı.

“Oo, çok teşekkür ederim çocuğum.”

Kız bir şey söyleyecekti ama heyecandan unuttu, kekelemeye başladı:

“Ee, şey, ee..”

M. Kemal Paşa:

“Ne oldu kızım?”

Kız:

“Eee, çok güzel bir şiir ezberlemiştim. Onu söyleyecektim. Unutmuşum. Özür dilerim.”

M. Kemal Paşa ve arkadaşları sevgiyle güldüler.

M. Kemal Paşa kızın başını okşayarak, "Hiç üzülme" dedi, "senden, sizden, bu çiçeklerden daha güzel şir olur mu?"

Çocuklar mutlu oldular.

M. Kemal Paşa devam etti:

"Küçük hanımlar, küçük beyler! Sizler, her biriniz, geleceğimizin gülü, yıldızı, talih ışığıdır. Memleketi asıl aydınlığa büyüyünce sizler boğacaksınız. Kendinizin ne kadar önemli, değerli olduğunuzu düşünerek ona göre çalışın."

Birkaçı:

"Olur."

M. Kemal Paşa hepsine seslendi:

"Söz mü?"

Hepsi candan bağırıldılar:

"Söz!"

M. Kemal Paşa:

"Sevgili çocuklar, arkadaşlarımla birlikte ne yaptıkça sizin için yaptık. Sizin mutluluğunuz, sağlığınız, başarınız, özgürlüğünüz, onurunuz için yaptık. Başınız dik gezin diye yaptık. Sizin temiz sevginiz bizim için en büyük armağandır."

Paşalardan birinin gözleri yaşardı.

Çocuklar sevinç çığlıkları atarak M. Kemal Paşa'nın ve arkadaşlarının çevresini kuşattılar, bacaklarına, ellerine sarıldılar.

Dede:

“Sonra da 23 Nisanı çocuk bayramı olarak sizlere armağan etti. Dünyada çocuk bayramı olan tek ülkeyiz.”

Çocuklar saygı ile daldılar bir an.

Dede:

“Olaylar hızla gelişmeye başladı. Saltanatın kaldırılacağı, cumhuriyetin ilan edileceği anlaşılıyordu. Bir milletvekili Mustafa Kemal Paşa’yı ziyarete geldi.”

Perdeye bir sahne yansıdı.

M. Kemal Paşa kalpaklı, sivil giyimli, misafir beyaz cüppeli, sarıklı, beyaz sakallı, temiz yüzlü biri. Yakın koltuklarda oturuyorlar.

Milletvekili:

“Anlaşıyor ki padişahlık kaldırılacak, bir gün halifelik de tarihe karışacak. Yüzlerce yıllık düzen değişecek. Bunları halkın iyiliği için yapıyorsun, biliyoruz. Ama birçok düşman kazanacaksın. Hayatın hep tehlikede olacak..”

Uzanarak Paşa’nın elini okşadı:

“Gel bu işten vazgeç sevgili Paşam. Padişahlığı da, halifeliği de kendi üzerine al. Bugünkü kudretine, şanına, bunların kuvvetini ve şerefini de ekle. Tahtınla, sarayınla, haremle, hazinenle keyfince yaşa. Bunları söylemeyi borç bildim.”

M. Kemal Paşa:

“Dediğiniz doğru Hocam. Bazıları bana düşman kesilecekler. Hayatım bunlar yüzünden tehlikede olacak.”

Milletvekili ümitle bu sözleri destekledi:

“Evet, evet!”

M. Kemal Paşa:

“Ama Hocam, halkın önüne düşen bir adam, artık kendini değil, halkın özlem ve ihtiyaçlarını temsil eder. Bu nedenle tavsiyenizi kabul edemem. Artık halk da kabul etmez.”

Ayağa kalktı. Milletvekili de kalktı. M. Kemal Paşa sevgiyle milletvekilinin elini tuttu:

“Ben bu görevi her türlü tehlikeyi göze alarak üstlenmiştim..”

Milletvekilinin gözleri doldu.

“Benim için dua ediniz.”

Kucaklaştılar. Hareketli görüntü sona erdi.

Dede:

“Rahatı, keyfi, gününü gün etmeyi değil, milletin yararı için zoru seçti. Haksızlıklara, iftiralara uğramayı göze aldı. Millet yolunu terk etmedi. Ama millet de bu soylu tutumun anlamını sezdi, hissetti. Sevgi ve saygı da kusur etmedi.”

Birinci bölümün sonunu vurgulayan
kısa, coşkulu bir final müziği.

Birinci bölümün sonu

İkinci Bölüm

Herkes yerini almıştı.

Dede:

“Şimdi yine tarihe dönelim. Lozan’da barış antlaşması imza edildi. Böylece Kurtuluş Savaşı amacına ulaştı, tam bağımsız olduk. Sonra da Cumhuriyet ilan edildi.”

Perde havai fişek gösterileriyle doldu, sevinç haykırışları yükseldi.

Dede:

“Ülke ve devlet padişahındı, ikisi de milletin oldu. Mustafa Kemal Paşa Cumhurbaşkanı seçildi..”

Çocuklar alkışladılar.

“Şimdi ortaçağı yenmek için birçok devrim yapmak, yeni kurumlar kurmak, çağdaşlaşmak gerekiyordu. Bunu başarmak kolay mıydı? Çok zordu. Çünkü para yoktu, birçok konunun uzmanı yoktu, okumuş insan sayısı çok azdı. Çoğunu Birinci Dünya Savaşı’nda kaybetmiştik. Pek çok da eksiklerimiz vardı. Toplu iğne bile yapamıyorduk. Üstelik birçok yer yanıp yıkılmıştı. Yüz binlerce insan evsizdi. Halkın büyük bölümü sağlıksızdı. Yüz erkekten sadece yedisi okur yazardı..”

Gamze:

"Kadınlar?"

Dede:

"Bu oran kadınlarda binde dört idi."

Mert:

"Yani hiç."

Dede:

"Evet, Cumhuriyet'in başlangıcında işte bu acı durumdaydık."

Cem:

"Bu zorlukları, yoklukları aşmayı nasıl başardılar?"

Dede:

"Bu soruyu sayın Profesör Sevda Şener'e soralım."

Sevda Şener perdede belirdi, soruyu yanıtladı:

"Çok çalışarak, çok sabırla, çok düşünerek, halkın desteği ve büyük bir yurt sevgisi ile aşıldılar."

Dede:

“Yurt sevgisinin yenemeyeceği güçlük yoktur.”

Bu cümleyi vurgulayan bir müzik cümlesi duyuldu.

Dede devam etti:

“İyi, doğruyu ve güzeli arayarak, deneyerek, yılmadan, birçok güçlüğü yendiler. Batılı yazarlar bu hızlı gelişime ‘Türk Mucizesi’ diyorlar.”

Perdeye gelişimi gösteren siyah-beyaz resimler yansıdı. Şapkalı hanımlar, izciler, kömürlü lokomotifler, köylülerle konuşan Atatürk, Ankara Palas, Ankara’nın ilk zamanları, Çubuk barajı, güzellik kraliçesi seçilen Keriman Halis, Mussolini kupasını kazanan süvari ekibi, İkinci Meclis binası, kadın yargıç, radyo stüdyosu, Atatürk’ün İzmir’deki atlı heykeli, yeni Çankaya Köşkü. Bir hamle döneminin hızlı bir özeti. Bu görüntülerle birlikte dedenin açıklamaları duyuldu:

Dede:

“Birçok devrim yapıldı. Birçok kurumlar kuruldu. Toplum adım adım çağa açıldı. Kadın-erkek eşitliği sağlandı. Eğitime ve bilime çok önem verildi. Sanayileşme başladı. Salgın hastalıklar denetim altına alındı. Yeni yollar, barajlar, fabrikalar, müzeler, okullar, kitaplıklar, spor alanları, halkevleri, köy öğretmen okulları, Türk Kuşu açıldı. Onuncu yıla bu büyük gelişimin yarattığı coşkuyla girildi. Atatürk 10. yıl dolayısıyla 1933’te unu-

tulmaz bir konuşma yaptı. Bazı kısımlarını birlikte izleyelim.”

Perdeye Atatürk’ün 10. yıl konuşmasından kısımlar yansıdı:

Atatürk:

“Türk Milleti!

Bugün cumhuriyetimizin onuncu yılını doldurduğu en büyük bayramdır. Kutlu olsun!

Yurttaşlarım!

Az zamanda çok ve büyük işler yaptık. Bu işlerin en büyüğü, temeli, Türk kahramanlığı ve yüksek Türk kültürü olan Türkiye Cumhuriyeti’dir.

Fakat yaptıklarımızı asla kâfi göremeyiz. Çünkü daha çok ve daha büyük işler yapmak mecburiyetinde ve azmindeyiz. Yurdumuzu dünyanın en mamur ve en medeni memleketleri seviyesine çıkaracağız.

Türk Milleti!

Ebediyete akıp giden her on senede, bu büyük millet bayramını daha büyük şereflerle, saadetlerle, huzur ve refah içinde kutlamanı gönülden dilerim.

Ne mutlu Türküm diyene!”

Sahne sona erdi. Çocuklar Atatürk’ün konuşmasını coşkuyla alkışladılar.

Dede:

“Çağdaş uygarlık yolunda büyük bir gelişme sağlanmıştı. Bu hamle durmadı, daha da gelişti. Bugüne eriştik. Hizmeti geçen herkese teşekkürler.

İşte Cumhuriyet!"

Perdeye art arda bugünkü Türkiye'yi yansıtan birçok renkli, çarpıcı, güzel, etkili resim, film parçası yansdı. Müzikle ya da İstiklal Marşı'nın sözleri ile uyumlu olarak.

Çocuklar alkışladılar.

Perdede Sayın Macide Tanır belirdi:

Macide Tanır:

"Sevgili çocuklar, bu değerli Cumhuriyet sizlere emanet. Ona sahip çıkın."

Dede:

"Cumhuriyet'in değerini bilin çocuklar!"

Mert:

"Dede, Atatürk'e, silah ve ideal arkadaşlarına, Cumhuriyet'e kanat gerenlere nasıl layık olabiliriz?"

Dede:

"Güzel soru. Bunun yanıtını iki büyük çılgın Türke soralım. Sayın Muazzez İlmiye Çığ, ne dersiniz?"

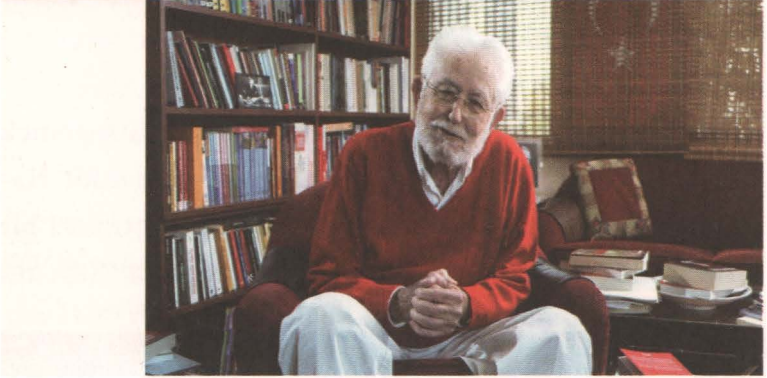
Perdede Muazzez İlmiye Çığ belirdi:

"Çalışınız çocuklarım. Düşünerek, araştırarak, sorgulayarak çalışınız. Başarılı ve yararlı olmanın başka yolu yoktur."

Dede:

"Sayın Hayrettin Karaca, siz ne diyorsunuz?"

Perdede Hayrettin Karaca belirdi:

“Çocuklarım, yurdunuzu, doğayı, insanları ve cumhuriyeti, annenizi, babanızı, kardeşlerinizi sevdiğiniz gibi sevin!”³

Dede:

“Böylece konuşmamın tarih bölümü bitti. Atatürk’ün asker, devlet kurucu ve önder olarak büyüklüğünü, önemini, unutulmaz hizmetlerini çok kısaca gördük. Ben şimdi sizlere Atatürk’ü daha yakından

3) Sayın Hayrettin Karaca doğaçlama bir konuşma yapmıştır.

tanımanız için onun hayatından bazı sahneler aktarmak istiyorum. Soru serbest."

Cem:

"Atatürk içki içer miydi?"

Dede:

"Evet ama uygarca içerdi. Ölçüyü korurdu. Gündüzleri, hele savaşta ve önemli günlerde asla içmezdi. Sofrası bir düşünce alanıydı. Yöneticiler, profesörler, uzmanlar, sanatçılar katılır, yurt ve dünya sorunları tartışılırdı. Konuklara, sofranın düzenine çok önem verirdi. Bir Atatürk sofrası görelim."

Perdeye sofranın görüntüsü yansdı. 12 kişilik yemek masası. Başta Atatürk. Sağ yanında not alan Afet Hanım. Konuklar erkek. Başlar açık. Çok özenli, güzel bir sofranın düzeni. Sofranın açığında bir karatahta. Büfenin

üzerinde kitaplar. Bazıları da not alıyor. Atatürk konuşuyor. Dedenin sesi bu görüntü ile birlikte duyuldu:

“Atatürk’ün sofrası işte böyle düzenli, titiz, özenli, düzeyli bir sofraydı. Ne lokanta, ne ev sofrasına benzerdi. Laubalilik, ölçüyü kaçırmak söz konusu değildi. Onun içindir ki Atatürk’ün sofrası, bütün görgü tanıklarınca yüceltilmiş, övülmüş, bir düşünce bahçesi olarak nitelendirilmiştir. Bu konuda birtakım çağdışı eleştiriler var. Dikkate almamanızı dilerim.”

Gamze:

“Hiç eğlenmez miydi?”

Dede:

“Bunca hizmetten sonra eğlenmek yerden göğe kadar hakkıydı. Atatürk de zaman zaman, yakın arkadaşlarıyla birlikte olur, eğlenirdi, şarkılar söylerlerdi. Bu, okuldaki ders arası gibi bir şeydi, dinlenme saatleriydi.”

Osman:

“Atatürk çok kuvvetli biri miydi?”

Dede:

“Hayır oğlum, çok çalışkan, neredeyse yorulmaz biriydi ama böyle olağandışı fizik özellikleri yoktu. Bizim gibi biriydi.”

Gamze:

“Hiç yanılır mıydı?”

Dede:

“İnsan yanılmaz mı? Özel hayatında yanılınca kendine kızıyor, hatta kendisiyle alay ediyor. Ama Atatürk milleti, devleti ilgilendiren konularda yanılmamak için uzun, bazen yıllar süren ön hazırlık yapıyor, okuyup araştırıyor, danışarak, tartışarak konuyu olgunlaştırıyor. Bu sayede yanılığa yer bırakmıyor.”

Yusuf:

“Gülen resmi neden o kadar az?”

Dede:

“Yazık ki öyle. Oysa özel hayatında neşeli, hatta zaman zaman muzip biri. Mesela arkadaşı Nuri Conker’i işletmeye bayılıyor..”

Çocuklar güldüler.

“Sırasında çocuklarla çocuk olan, doğa ve hayvan dostu, hanımlara, yaşlılara ve öğretmenlere çok saygılı, şarkı söyleyen, barışçı, duyarlı, merhametli, kibar, ince, sanatsever, hiç övünmeyen, ömrünü milletine adanmış, genç ruhlu bir insan. Bir halk deyişiyle adam gibi adam.”

Mert:

“Duyuyoruz, Atatürk’ü eleştirenler var. Kim bunlar?”

Dede:

“Çok kısaca anlatayım. Bunların bir kısmı çağdaşlığı istemeyenler. Bu kimseler Osmanlı Devleti’nin bu dönük anlayış yüzünden battığını bilseler, bence çağdaşlığa, dolayısıyla Atatürk’e karşı olmaktan vazgeçerler.

Bir kısmı da yakın tarihimizi ve Atatürk'ü yalan yanlış bilenler. Tarihimizi doğru dürüst öğrenen, karşı olmaksan uzaklaşır."

Mert:

"Teşekkür ederim dede."

Dede:

"Rica ederim. Atatürk 1923 yılında, Cumhuriyet'in ilanından önce İzmir'de Latife Hanım'la evlendi. Amacı çağdaşlaşma yolunda örnek bir aile olmaktı. Ankara'ya geldiler. Atatürk 1 Mart günü Meclis'te önemli bir konuşma yapacaktı. Yakın arkadaşı Nuri Conker ile Kılıç Ali'ye bir düşüncesini açtı."

Perdeye bu sahne yansıdı: M. Kemal Paşa, Kılıç Ali, Nuri Conker ayakta. Üçü de sivil, kalpaklı.

M. Kemal Paşa:

"Ben yarın Latife'nin dinleyici olarak Meclis'e gelmesini istiyorum."

Kılıç Ali itiraz etti:

"Olmaz Paşam. Bin türlü laf ederler."

M. Kemal Paşa:

"Ama birinin ilk adımı atması gerek. Bu adımı başka adımlar izler. Bakarsın bir gün hanımlar Meclis'e milletvekili olarak da girerler."

Nuri Conker:

"Bazen ne kadar hayalci oluyorsun sevgili Paşam."

"Buna hayal değil, hedef denir Nuri. Sırasında eleştirilmeyi de göze alarak, bir yol açmak, bu durgun su-

yun akmasını sağlamak zorundayız. Dinleyici balkonunda oturur. Beni dinler. Siz ikiniz de Latife'ye eşlik edersiniz."

Nuri Conker ümitsizce başını iki yana salladı.

Perdeye Meclis salonu yansıdı. Sağdaki dinleyici balkonunun son kısmında Latife Hanım oturuyor. Koyu renk elbiseli. Baş o zamanın âdeti uyarınca kapalı.

Dede:

"Meclis'e ilk kez bir kadın ayak basmıştı. Milletvekilleri çok şaşırdılar. Homurdananlar da oldu. Bu sırada Atatürk geleceğe dönük hayallerini, emellerini anlatıyordu."

Başkanlık kürsüsünde Atatürk konuşuyordu:

"Önemli merkezlerimizde çağdaş kitaplıklar, bitki ve hayvanat bahçeleri, konservatuvarlar, müzeler, sergi salonları, sanat atölyeleri, temsiller, halk için gece dersleri, din adamları için pratik kurslar, halkı aydınlatacak

parasız yayınlar, çeşitli okullar, fidanlıklar, sağlık merkezleri, hayır kurumları, basımevleri..”

Görüntü ve konuşma ağır ağır silindi. Çankaya Köşkü. M. Kemal Paşa, Latife Hanım, Nuri Conker ve Kılıç Ali oturuyorlar.

M. Kemal Paşa Latife Hanım’a:

“Çok teşekkür ederim Latif. Çok iyiydin.”

Üçüne birden:

“Bir gün kadın erkek eşitliğinin sağlanacağına kesinlikle inanıyorum. Nuri, sen yine hayal diyeceksin ama haklı hayaller damla damla birikir, bir gün gerçek olur.”

Dede:

“Günü gelince hanımlar gerçekten milletvekili seçilerek Meclis’e girdiler. Ama o güzel emellerinin hepsini yazık ki daha gerçekleştiremedik. Şimdi bir başka konuya geçiyoruz. Yine imkânsız sanılan bir işe girişiyor. Kimileri bu girişimi de hayal diye niteliyorlar.”

Perdeye Çiftlik sahnesi yansıdı: Çıplak bir arazi. Bozkır. M. Kemal Paşa, Latife Hanım, Salih Bozok, Nuri Conker, Abdürrahim.

M. Kemal Paşa:

“İşte satın alacağım yer burası. Ufka kadar. Nasıl?”

Latife Hanım:

“Ama burası çorak bir yer.”

Nuri Conker:

“Paşam vazgeç Allah aşkına. Burada ısırgan otu bile bitmez.”

Latife Hanım:

“Böyle bir yerde örnek çiftlik kurulabilir mi?”

M. Kemal Paşa:

“Gösterdiğim kimseler de tıpkı böyle dediler. Ama ben sizler gibi düşünmüyorum. Burası çorak değil bakımsız, işlenmemiş, yani sevgi görmemiş. Tıpkı zavalılı halkımız gibi. Birkaç yıl içinde halkımızın da buranın da canlandığını göreceksiniz.”

Görüntü silindi.

Dede:

“Gerçekten öyle oldu. Birkaç yıl içinde ikisi de canlandı..”

Atatürk karatahta başında yeni harfleri öğretiyor. Millet Mekteplerinden görüntüler.

“Yeni Türk harflerini öğretmek için şehir şehir gezdi, herkesin okuma öğrenmesi için çalıştı, halkı uyardı. Sonuç ortada. Bütün büyükleriniz okuryazar, öyle değil mi?”

Çocuklar:

“Eveeeeet!”

Dede:

“Oysa okuma bilen kadın sayısı binde dördtü. O bakımsız toprak da ilgi ve sevgi görünce canlandı, yeşerdi, cennete benzedi. Tam bir örnek çiftlik oldu. Genç çiftçi-

ler yeni tarz tarımı öğrenmek için burada staj yapmaya başladılar. Çorak denilen topraktan bereket fışkırdı.”

Perdeye Çiftlik’ten görüntüler yansıdı. Atatürk, Nuri Conker, Kılıç Ali, Salih Bozok, bir-iki kişi daha Çiftlik’teler. Her yan yeşil, çiçekler içinde.

Atatürk, alaycı:

“Sevgili Nuriciğim, yıllar önce bu çorak toprakta ısırgan otu bile bitmez demiştin. Hatırlıyor musun?”

Nuri Conker, suratlı:

“Hayır efendim, hatırlamıyorum.”

Arkadaşları kıs kıs güldüler. Nuri Conker Atatürk’e:

“Benim bu şaşkınlıklarımı sen de hatırlamasan ne kadar iyi olacak.”

Hepsi kahkahayı bastı.

Dede:

“Haydi çiftliğe!”

Yusuf:

“Haydi!”

Perdeye çiftlikten görüntüler yansıdı.

Dede:

“Atatürk, azmi ile bozkırı, ümitsizliği, ‘olmaz’ı yendi. Böyle bir yeşillik denizi, doğa güzelliği yarattı. Ne kadar anlamlı, ders alınacak bir çaba.”

Gamze:

“Latife Hanım ne oldu?”

“Bu güzel evlilik yazık ki yürümedi kızım. Ayrıldılar.”

Gül:

“Yazık.”

Dede:

“Yıl 1925. Bursa. Atatürk Cumhuriyet Köşkü’nde kalıyor. Köşkün yanında küçük bir ev, evin de küçük bir kızı var. Atatürk’ü mutlaka görmek, konuşmak istiyordu.”

Perdeye küçük Sabiha sahnesi yansıdı.

12 yaşındaki Sabiha çitten köşkün bahçesine atladı. Nöbetçi önüne çıktı.

Nöbetçi:

“Çocuk, nasıl girdin buraya?”

Sabiha:

“Şu yandaki küçük evde oturuyoruz. Çiti geçip geldim.”

Nöbetçi:

“Burası yasak. Geri dön.”

Sabiha:

“Hayır, geri dönmem. Gazi Paşa’yı göreceğim.”

Nöbetçi:

“Olmaz çocuğum, önceden izin alman gerek.”

Sabiha:

“Ama ben iki yıldır yolunu gözlüyordum.”

M. Kemal Paşa bahçede kahvesini içmekteydi. Bu konuşmayı duyunca nöbetçiye seslendi:

“Bırakın, gelsin.”

Sabiha heyecanla yaklaştı.

"Gel çocuk."

M. Kemal Paşa'nın elini öptü.

"Adın ne senin?"

"Sabiha."

"Beni niye görmek istiyorsun?"

"Senden bir dileğim var Gazi Paşa."

"Önce otur kızım.."

Sabiha oturdu.

"Söyle şimdi, dinliyorum."

"Annem babam yok. Biraz ablamda kalıyorum, biraz ağabeyimde. Kimseye yük olmak istemiyorum. Onun için bir yatılı okulda okumak istiyorum."

"Çok mu istiyorsun çocuk?"

"Evet efendim çok istiyorum. Eğer bana yardımcı olursanız, sizi hiç mahcup etmem."

Küçük kızın konuşması, isteği M. Kemal Paşa'nın hoşuna gitmişti. Sordu:

"Seni evlat edinirsem, benimle gelir misin?"

Sabiha yerinden fırladı, M. Kemal Paşa'nın boynuna sarılıp öylece kaldı. M. Kemal Paşa Salih Bozok'a, "Salih.." dedi, "..bu kızın ablasını filan bulup konuşun. Ailesi kabul ederse Sabiha bizimle gelsin."

Dede:

"Kim bu kız?"

Gül:

"Sabiha Gökçen mi yoksa?"

Dede:

"Evet. İlk kadın pilotumuz, ünlü Sabiha Gökçen. Atatürk'ün manevi evlatlarından biri oldu."

Mert:

"Ötekiler?"

"Abdürrahim, Afet, Rukiye ve Zehra."

Sahnenin devamı yansıdı perdeye. M. Kemal Paşa ve Sabiha. M. Kemal Paşa:

"Hepinizi okutacağım. Ders zamanı ders çalışır, oyun zamanı oynarsınız."

Sabiha:

"Teşekkür ederim."

"Bütün çocuklarımızın okumasını sağlamalıyız. Ama yazık ki devletimiz şimdi bunu başaracak durum-

da değil. Çözmek zorunda olduğumuz o kadar çok sorun var ki çocuk. Ama bir gün bütün çocuklarımızı okutacağımız güzel günler de gelecek.”

Dede:

“Sabiha Gökçen büyüdü, havacılık eğitimi aldı..”

Sabiha Gökçen ile ilgili birkaç fotoğraf yansıdı.

“Uçağı ile Balkan başkentleri turuna çıktı. Her uçtuğı şehirde ‘Atatürk kızı’ olarak sevgi ve hayranlıkla karşılandı.”

Gül:

“Ne güzel.”

Dede:

“Şimdi ilk günlere dönelim. Sabiha, Rukiye ve Zehra aynı yaştalar, on iki. Yakındaki küçük bir ilkokula gidiyorlar. ‘Gazi Paşa’nın kızlarıyız’ diye şımarıyorlar. Öğretmeni dinlemiyorlar. Ama öğretmen gerçek bir öğretmen. Ciddi bir eğitimci. Bakınız neler oluyor.”

Perdeye küçük okulun az öğrencili sınıfı yansıdı. Karatahta. Eskice sıralar. Öğretmen 30-35 yaşında, temiz giyimli, kalpaklı. Sabiha, Rukiye ve Zehra ayakta. Öğretmen bunları azarlıyor:

“Susunuz! Hem tembel hem şımarıksınız. Kimin nesi olursanız olun, tembelliğe, şımarıklığa, hele küstahlığa hakkınız yok. Şimdi okulu terk edin. Bir daha da buraya ayak basmayın!”

Zehra:

"Sizi Gazi Paşa'ya şikâyet edeceğiz."

Öğretmen çok kızdı:

"Çıkınnın!"

Köşkün ağaçlı yolu. Üçü, ellerinde okul çantaları, gözleri yaş içinde, hızlı hızlı yürüyor ve söyleniyorlar.

Rukiye:

"Her şeyi anlatalım."

Zehra:

"Bizi azarlamak, kovmak ne demekmiş görsün."

Sabiha:

"Eski öğretmen ne iyiydi. Hep oyun oynatırdı."

Çankaya Köşkü'nde. M. Kemal Paşa oturuyor. Salih Bozok yanında, ayakta. Kızlar Paşa'nın karşısındalar. Üçü de telaşlı, ağlamaklı.

Sabiha:

"Eski öğretmenimiz çok iyiydi."

Rukiye:

"Bu her gün ev ödevi veriyor."

Zehra:

"Her gün sınav yapıyor."

Sabiha:

"Bilemezsek azarlayıp duruyor."

Zehra:

"Tembeller diyor."

Rukiye:

"Şımarıklar diyor."

Sabiha:

"Bu fakir millete kaç mal olduğunuzu biliyor musunuz diyor."

Zehra:

"İyi davransın diye sizin kızınız olduğumuzu söyledik."

Rukiye:

"Aldırmadı bile."

Sabiha:

"Çok gücümüze gitti."

Zehra:

"Biz de kızdık, bundan sonra ev ödevi yapmayacağımızı söyledik."

Gözyaşlarını sildi.

Sabiha:

"Üçümüzü de sınıftan kovdu."

Rukiye:

"Bir daha gelmeyin dedi."

Sessizlik. Biri içini çekti.

M. Kemal Paşa:

"Bitti mi?"

Sabiha:

"Bitti."

M. Kemal Paşa ayağa kalktı:

"Çok kötü bir şey yapmışsınız çocuklar. Savaştı, işgaldi, iyi bir eğitim görmediniz. Öğretmen eksiklerinizi tamamlamaya çalışıyor. Daha ne istiyorsunuz? Öğretmene karşı gelmek ne demek? Öğretmenlikten daha yüksek bir mevki mi var sanıyorsunuz? Salih!"

Salih Bozok:

"Buyur Paşam."

"Al bunları hemen şimdi okula götür. Öğretmenin elini öpüp af dilesinler. Mesleğinin gereğini yaptığı için de kendisine çok teşekkür ettiğimi söyle.."

Kızlar şaşırmışlardı.

"Bize mesleğinin hakkını veren, kimseye iltimas geçmeyen, böyle gerçek öğretmenler gerek. Haydi bakayım!"

Kızlar süklüm püklüm ayağa kalktılar.

Dede:

"Cumhuriyet yönetimi öğretmenlere büyük değer vermiştir. Atatürk bir şehri ziyaret edince mutlaka Öğ-

retmenler Birliği'ne uğrar, öğretmenlerle görüşürdü. Bir Anadolu şehrinde inceleme yaparken tek katlı, küçük bir okul gördü. Arabayı durdurup okulun bir sınıfına girdi. Öğretmen ve çocuklar şaşırdılar ve sevindiler."

Perdeye bu sınıf yansıdı. Karatahta. Duvarlarda birkaç öğretici levha. Öğretmen masası, sıralar, 20-25 öğrenci. Öğretmen genççe bir hanım. Ciddi elbise, başı açık. Öğretmen Atatürk'ü görünce hemen masasından kalktı. Çocuklar da ayağa kalktılar. Atatürk, Salih Bozok, Kılıç Ali, Okul Müdürü içeri girmişlerdi.

Öğretmen Atatürk'e yaklaştı:

"Hoş geldiniz efendim. Şeref verdiniz. Öğrencilerime Gaziantep savaşında çocukların gösterdikleri kahramanlıkları anlatıyordum."

Masasını gösterdi saygı ile:

"Buyrun, oturunuz efendim."

Yol vermek için kenara çekildi.

Atatürk:

“Habersiz rahatsız ettiğimiz için özür dilerim öğretmenim. Sizi saygıyla, çocuklarımızı sevgiyle selamlıyorum.”

Öğrenciler, bir ağızdan:

“Sağ ol!”

“Öğretmenlerin bulunduğu bir sınıfta herkes, kim olursa olsun, öğretmenden sonra gelir. Kimse ondan büyük ve önemli değildir. Lütfen yerinize geçiniz ve derse devam ediniz. Eğer izin verirsiniz biz de dersinizden yararlanmak istiyoruz.”

Öğretmen:

“Anladım efendim. Buyurun.”

Atatürk öğrenci sıralarından birine oturdu. Birlikte geldikleri kimseler ayakta duruyorlardı.

Öğretmen:

“Oturun çocuklar.”

Çocuklar da oturdular. Öğretmen masasının önünde durdu. Oturmaya çekinmekteydi. Atatürk’le göz göze geldiler. Atatürk “oturun” anlamında başını salladı belli belirsiz.

Öğretmen:

“Peki efendim.”

Masasına oturdu. Öğrencilere:

“Kaldığımız yerden devam ediyorum. Antepli çocuklar Antep savaşı sırasında birçok önemli görevler

üstlendiler ve başardılar. En heyecan verici görevleri habercilikti. Şehir düşman tarafından sarılmış olduğu için..”

Görüntü ağır ağır solarak kayboldu.

Dede:

“Ama öğretmenlik eğitimi görmüş öğretmenlerin sayısı o kadar azdı ki.”

Perdeye yeni bir sahne yansıdı. Atatürk ve Milli Eğitim Bakanı Saffet Arıkan oturuyorlar. Atatürk yazlık, spor giysili. Konuşuyorlar. Resmin üzerine dedenin açıklaması geldi:

“Devletin yüzyıllardır unuttuğu kırk iki bin köy öğretmen bekliyor. Köye elverişli öğretmen yetiştirmek ciddi bir sorun. Çünkü köy öğretmeni yalnız çocukları eğitmekle kalmamalı, her konuda köylüye de rehber olmalı. Ama var olan imkânlarla bu sorunun çözümü için yüz yıla ihtiyaç olduğu hesaplanmıştı. Yeni Milli Eğitim Bakanı bu konudaki sorunları anlatıyordu. Atatürk bir çözüm önerdi.”

Atatürk:

“Askerden çavuş, onbaşı olarak terhis olmuş birçok çocuğumuz var. Bunlar iyi yetiştirilmiş, okuryazar, insan yönetiminde deneyli gençler. Bu gençleri kısa süreli yoğun kurslarla köy öğretmenliğine hazırlayamaz mıyız? Ne dersin? Değerli eğitimciler ne der?”

Sahne kayboldu.

Dede:

“Bu, birçok sorunu çözen büyük bir buluştu. Bu öneri dikkate alınıp uygulandı. Kursu bitiren öğretmenler köylere Cumhuriyet’i, bilgiyi ve yaşama sevincini götürmeye başladılar.”

Perdeye tek katlı bir köy okulu yansıdı. Cumhuriyet bayramı kutlanıyor. Okul bayraklarla süslenmiş. Okulun önünde öğrenciler ve köylüler toplanmışlar. Öğrenciler gri önlüklü. Kapının yanında bayrak direği. Köylülerin kiminin başı açık, kimi kasketli, birkaçı fötr şapkalı. Üçünün göğsünde İstiklal Madalyası. Aralarında sarıklı, siyah cüppeli köy imamı da var. Yeri gelince o da alkışlara katılıyor. Kadınların başlarında yarım bağlanmış başörtüler. Davulcu zurnacı yanda bekliyorlar. Genç öğretmen işaret verince öğrenciler İstiklal Marşı’nı söylemeye başlıyorlar. Bir öğrenci direğe bayrağı ağır ağır çekiyor. Marşa bazı köylüler de katılıyorlar. Bazı köylü erkekler askerce selama duruyorlar.

Dede:

“Bu sevincin ulaşabildiği köylerde Cumhuriyet Bayramları, 23 Nisanlar, 30 Ağustoslar kutlanıyor, cumhuriyet, sağlık, tarım, hayvancılık, dünya hakkında bilgiler veriliyor, eğlence günleri yapılıyordu. Bin yıldır uyuyan köy çağa uyanıyordu. Cumhuriyet büyük Osmanlı İmparatorluğu’nu kemirip yıkan ortaçağı, köy köy, okul okul yeniyor, Anadolu aydınlanıyordu. Şu ünlü resim bu günlerin anısıdır..”

Resim üzerinde dedenin konuşması sürüyor:

“Bu temsili resim Kurtuluş Savaşı’nı, Cumhuriyet’i, çağdaşlaşma atılımını ve Anadolu aydınlanmasını ne kadar güzel özetliyor.”

Tekrar köy okulu görüntüsü. İstiklal Marşı bitmiş, öğretmen heyecanla konuşuyor. Köylüler alkışlıyor. Madalyalılardan en yaşlısının gözleri doluyor. Bu güzel günlere ne zorluklarla geldiğini iyi bilmektedir.

Dede:

“Öğretmen, büyük savaşı, yenilgiyi, işgali, Kurtuluş Savaşı’nı, Lozan’ı, Cumhuriyet’i, kalkınma ve uyanma çabalarını anlatıyor. Sonra öğrenciler şiirler, türküler söyleyecek, hep birlikte davul zurna eşliğinde oynayacaklar..”

Köy okulu görüntüsünde sahne değişmiş, davul zurna çalıyor, köylüler halay çekiyorlar. Davulcu gösteriler yapıyor. Alkışlar..

“Onca acıdan, yokluktan sonra bu barış, bayram ve dirlik günlerini yaşamak ne güzeldi.”

Sahne sona erdi.

Dede:

“Atatürk Yalova’yı çok beğenmişti. Sık sık ziyaret ediyordu. Burada iki olay oldu. Önce birinciyi anlatayım. Arkadaşları ile ormanda yürüyüşe çıkmıştı. Küçük bir çobana rastladılar. Atatürk çocukla konuşmak istedi.”

Perdeye orman sahnesi yansıdı: Atatürk, Kılıç Ali, Nuri Conker, Salih Bozok, bir-iki kişi daha. Hepsi yazlık giysili. Başlar açık. Çobana rastlayınca Atatürk durdu, çocukla konuşmak istedi. Sığırtmaç Mustafa 11-12 yaşında, yoksul, zayıf. Başında eski bir kasket, ayaklarında eski püskü ayakkabılar. Elinde bir sopa. Omzunda azık torbası.

Atatürk:

“Çocuk, biz yolu şaşırdık galiba. Otele nereden gidebiliriz?”

Çocuk:

“Ohoo, tersine gelmişin. Geri dön, çatal yola gelince..”

Sol kolunu gösterdi:

“Bu yana sap. Anladın mı?”

Atatürk ve arkadaşları gülümsediler. Atatürk sor-
du:

"Adın ne senin?"

"Mustafa."

"Adaşız demek. Ne iş görürsün?"

"Sığırtmacım. Şu sığırları güderim."

"Ayda ne kazanıyorsun?"

"Üç lira."

"Yılda kaç lira eder?"

Düşündü, hesaplayamadı:

"Hesaplayamadım."

"Otuz altı lira eder. Ben sana otuz altı lira versem
ne yaparsın?"

Sığırtmaç Mustafa kızdı:

"Almam beyim."

"Neden?"

"Bunu bilmeyecek ne var? Otuz altı lira çok para. Niye aldın diye sorarlar adama."

"Karşılıksız değil ki. Yolu gösterdiğin için vereceğim."

Mustafa bir an düşündü, sonra torbasından küçük bir çıkın çıkardı.

"Bunun içinde ceviz var. Sen bunu alırsan ben de parayı alırım. Ödeşmiş oluruz. Tamam mı?"

"Tamam."

Atatürk ceviz çıkını ald. Salih Bozok bir tomar kâğıt parayı azık torbasına koydu.

Atatürk:

"Benim çiftliğim var, orada çalışır mısın? Ayda dört lira veririm."

"İyimiş. Babam izin verirse gelir çalışırım."

"Öyleyse görüşeceğiz. Benim adım da Mustafa ama yanında bir de Kemal var."

"Mustafa Kemal mi yani?"

"Evet."

Mustafa dikkatle baktı. Birden ayıldı:

"Aman diyeyim.. Sen yoksa.."

Nuri Conker başını evet anlamında salladı. Mustafa heyecanla başından kasketi çıkarırken sitem etti:

"Daha önce söyleseydin olmaz mıydı?"

Saygıyla Atatürk'ün elini öptü.

Otele dönerken Atatürk:

"Salih ailesiyle konuş, izin verirlerse Mustafa'yı İstanbul'a götürelim. Bu akıllı çocuğun geleceğini üzerime almak istiyorum."

Salih Bozok:

"Başüstüne efendim."

Dede:

"Ailesi izin verdi. İstanbul'a birlikte döndüler. Atatürk Mustafa'yı okuldan önce güçlensin diye hastaneye yatırttı. Bir akşam da ziyarete geldi."

Hastane odası. Mustafa yatakta oturuyor. Pijama ceketi ile. Ayak ucunda armağan paketleri. Atatürk, Salih Bozok ve Başhekim. Başhekim beyaz gömlekli.

Atatürk:

"Sana iyi bakıyorlar mı?"

Mustafa:

"Bakıyorlar."

"Yemekleri beğeniyor musun?"

"Beğenilmez mi? Eti var, yağı var."

"Aylığın bunların parasını ödemeye yetiyecek mi?"

"Yetişmezse üstünü sen verirsin artık. Verirsin değil mi?"

Atatürk Mustafa'nın saçlarını karıştırdı sevgiyle:

"İçin rahat olsun, veririm."

"Sağ ol."

“Haydi bakalım iyi geceler oğlum.”

Mustafa karyoladan inmek için davranınca Atatürk:

“Hayır, kalkma.”

“Uğurlamadan olur mu?”

“Bu seferlik böyle olsun. Doktor Bey izin verirse sen de beni ziyarete gel.”

“Senin evin nerede?”

“Doktor Bey tarif eder.”

Dede:

“Bir süre sonra Dolmabahçe Sarayı’na Atatürk’ü ziyarete geldi. Herkes gibi Afet Hanım da Mustafa’yı pek beğenmişti.”

Perdeye Dolmabahçe Sarayı’nın bir odası yansıdı. Pencereden deniz görünüyor. Martı sesleri. Atatürk ve Afet Hanım oturuyorlar.

Afet Hanım:

“Ne kadar akıllı bir çocuk.”

Atatürk:

“Ah Afet, kırk bin köyümüzde daha nice böyle akıllı sığırtmaç Mustafalar var. Birini kurtarmak neye yarar? Hepsine yetişmeliyiz, hepsine. Hem de bir an önce. Devlet olarak imkânlarımızın yetersizliği beni çok üzüyor.”

Ayağa kalktı. Pencereden dışarı baktı. Yüzü derin bir acı içindeydi. Bir damla yaş süzüldü.

Dede:

“İmkânlar hayallerine, emellerine, rüyalarına yeti-
şemiyordu. Bütün büyük idealistler gibi o da bunun acı-
sını yaşamaktaydı.”

Bir sessizlik.

“İkinci konuya geçelim.”

Mert:

“Sığırtmaç Mustafa ne oldu?”

“Atatürk onu askeri okula yazdırdı. Çakı gibi bir
subay oldu.”

Çocuklar memnun bakiştılar.

“Gelelim ikinci olaya. Atatürk Yalova’da deniz kıyı-
sındaki bir yeri çok beğenmişti, satın aldı. Bir çınar ağa-
cının yanında, iki katlı, ahşap bir ev yaptırdı. Yalova’ya
bir gelişinde bahçıvan konuşmak için izin istedi.”

Yalova sahnesi yansıdı perdeye. Atatürk oturuyor.
Bahçıvan ayakta. Başı açık.

Bahçıvan:

“Efendim, çınarın bir dalı büyüdü, evin ikinci katı-
nın duvarına, penceresine dayandı. Ağaç güçlü. Dal ka-
lın. Rüzgâr esince çatıyı zorluyor. Eve zarar verecek. İz-
nin olursa o dalı kesip evi kurtarmak istiyoruz.”

Atatürk yerinden fırladı:

“Sakın ha! O güzelim çınara dokunmayacaksınız.
Eve zarar diye koca dal kesilir mi? Başka yolu yok mu
bu işin?”

“Yok efendim.”

“Yürü.”

Atatürk çıktı. Bahçıvan arkasından koştu.

Dede:

“Atatürk evi ve ağacı inceledi. Kararını verdi.”

Atatürk’ün sesi duyuldu:

“Ağaca dokunmayın. Evi dört-beş metre ileriye kaydırın.”

Çocuklar şaşırmışlardı.

Mert:

“Dede, doğru mu duyduk?”

“Evet oğlum. Dünyayı, doğayı, yeşili koruma akımından yıllarca önce Atatürk, dalı kestirmemek için böyle bir emir vermişti. Evi ileri kaydırın.”

Cem:

“Bu mümkün mü?”

Perdeye Yalova sahnesinin devamı yansıdı, Atatürk arkadaşları ile oturuyor. Salih Bozok, Kılıç Ali, Afet Hanım, Saffet Arıkan. Atatürk dışındakiler epey şaşkın.

Kılıç Ali:

“Koca evi nasıl kaydıracaklar Paşam?”

Salih Bozok:

“Olacak iş mi bu?”

Atatürk neşeliydi:

“Beyler yorulmayın. Bu artık İstanbul belediyesindeki başmühendisin sorunu. Ben başaracağına güveniyorum.”

Arkadaşları Atatürk'e saygı ile itiraz ettiler ama onların sesleri duyulmadı.

Dede:

"Başmühendisin önünde bir örnek yoktu. Hiç yapılmamış bir şeydi bu. Ama bu çok anlamlı, insancıl, soylu sorunu çözmemek olamazdı. Sonunda çözümü buldular."

Evin temelinin altına ray döşenmesiyle ilgili fotoğraflar.

Dede:

"Binanın temelini altına tramvay rayları döşendi. Ev 11 Ağustos 1936 günü kaydırılacaktı. Bu o zaman için inanılması çok güç bir olaydı. Yakınları ve meraklılar bu olayı bir mucize gibi izlemek için toplandılar. İki katlı ev rayların üzerinde kaydırılarak, bir sorun çıkmadan, çınar ağacından dört metre uzağa çekildi."

Çocuklar çok sevindiler:

"Heeeeeeeey!"

Dede:

"Ev de, o görkemli çınar da, doğaya ve hayata saygı anıtları olarak duruyorlar."

Evin ve çınarın resmi görüldü.

"Atatürk işte böyle bir insandı. Bir ağacın dalına kıyamıyordu. İnsanları nasıl sevip saydığını bu örneğe bakarak anlayabilirsiniz."

Atatürk'ü 10 Kasım 1938 günü kaybettik. Türkiye tam bağımsızdı. Bütün komşularıyla dosttu. Çağdaş uygarlık yolunda ilerliyordu. Cumhuriyet kuşakları yetişiyordu. Hatay'ın anavatana katılacağını öğrenmişti. Gözlerini huzur içinde kapadı..”

Dolmabahçe'deki katafalk. Ağlayanlar. Cenaze töreninden parçalar, resimler.

Dede:

“Türkiye gözyaşına, dünya üzüntüye boğuldu. Yüz binler Atatürk'ün önünden minnetle, sevgiyle, saygıyla, ağlaya ağlaya geçtiler. Kimse için böyle ağlamamışlardı. Atatürk İstanbul'dan Ankara'ya uğurlandı. Vefalı, kadirbilir yüz binler demiryolu boyunca Atatürk'ü son kez gözyaşlarıyla dualarla karşılayıp uğurladılar. Ankara'daki son törene birçok ülkenin şeref birlikleri katıldı. Atatürk önce Etnografya Müzesi'ne emanet edildi, sonra Anıtkabir'de vatan toprağına verildi, vatan oldu. Allah rahmet eylesin. Nur içinde yatsın..

Uzun yıllardır her 10 Kasım sabahı, saat dokuzu beş geçe çığlık çığlığa çalan sirenlerle birlikte, millet olarak saygı içinde çakılıp kalıyoruz..”

Perdeye saat 09.05'teki görüntüler yansıdı. Sirenler çalıyor. Vapurlar, arabalar bu acı sese katılıyorlar. Halk saygı duruşunda.

Dede, saygı duruşu üzerine konuştu:

“Bu duruş bizim bir kara yığın, bir kuru kalabalık değil, vicdanlı, akıllı bir toplum, vefa gibi, minnet gibi,

sevgi gibi erdemlere sahip ciddi bir millet olduğumuzu gösteriyor.”

Çocuklar saygı içinde susuyorlardı. Mert’in gözleri doldu, bir damla yaş yanağından aşağı kaydı. Dede bilgisayarı kapattı. Odanın ışığı arttı.

Dede:

“Çocuklar umarım yararlı oldum. Sunumunuzun başarılı olmasını diliyorum.”

Hepsi:

“Teşekkür ederiz.”

Mert:

“Sağ ol dede. Sunumun çok başarılı olacağına söz veriyorum.”

Dedesinin elini öptü.

Okul salonu kalabalıktı. Önde öğretmen, dede, anneanne, baba, anne, abla, öteki öğretmenler, yöneticiler, salonda veliler ve öğrenciler. Sunum sona ermişti.

Arka planda ‘biz cumhuriyeti böyle kazandık’ resminin bir benzeri görünüyordu: O kıyafete girmiş, o resmin tıpkısını canlandırmışlardı.

Mert sahnenin önüne geldi:

“Her türlü güçlüğü yenerek, yılmaz bir irade, yenilmez bir azimle, bize tam bağımsız bir vatan, çağdaş bir cumhuriyet armağan edenler, ey Atatürk, ey Atatürk’ün silah ve ideal arkadaşları, ey sevgili atalarımız, ninelerimiz, hepinize bitmez tükenmez minnet, hepinize sonsuz saygı!”

Saygı ile durdu.

Alkış patladı.

Kutlamalar.

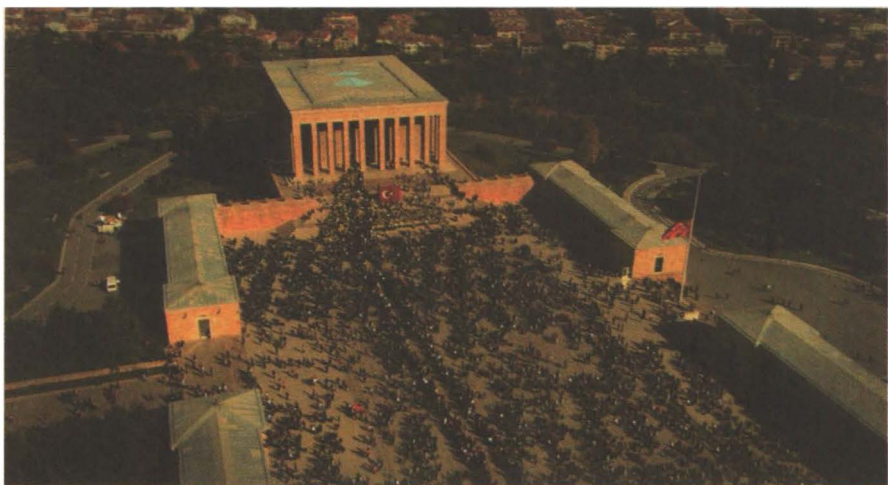
Bir ses:

“Haydi Atatürk’e!”

Okulu, çocukları, kalabalığı Anıtkabir yolunda ve Anıtkabir’de görüyoruz. Avlu giderek tamamen doluyor. Havadan ve yerden çekimler. Milletimizin Atatürk’e saygısını, sevgisini, bağlılığını görüyoruz.

Final müziği girer.

Son

SON SÖZ

Filmimize değer katan sürpriz konuklarımıza, Uğur DüNDAR'a, Muzaffer İZGÜ'ye, Prof. Dr. Sevda ŞENER'e, Hayrettin KARACA'ya, Muazzez İLMIYE ÇIĞ'a, Yıldız KENTER'e, Macide TANIR'a ve Müjdat GEZEN'e yürekten teşekkürler.

Tarihi bir film çekmek zor iştir. Konu Atatürk ve yakın tarih ise daha da zordur. Herkes yapabileceğinin en iyisini yapmak için çalıştı. Başrolleri oynayan iki büyük sanatçıdan en minik yavruya kadar herkese teşekkür ederim. Kamera arkası kahramanlarına da teşekkür ederim. Yapımcı Birol Güven ve Serkan Balbal ile yönetmen Hamdi Alkan'ı sevgiyle kucaklıyorum.

Filmde Onuncu Yıl marşı ile Dağ Başını Duman Almış marşı için çok özenilmiş sahneler hazırlanmıştı. Mirasçılarında saygıyla izin rica ettik. Mirasçıların temsilcileri yüksek telif ücreti istedi. Bizi ücretin yüksekliği değil, artık millete mal olmuş olan bu marşlar için para istenmesi şaşırttı. Dağ Başını Duman Almış marşı bir İsveç halk müziğidir. Selim Sırrı Bey'in aktardığı bu müziğe Ali Ulvi Elöve söz yazmıştır. Bu marşın yalnız müziği için de ücret istediler. Hukuki bir anlaşmazlık

ıkmasını, tartışma konusu olmasını, filmin konusuna duyduğumuz saygı gereği, istemedik. Bu nedenle iki marşı, çok üzülerek, kullanmadık, kullanamadık.

Atatürk'le, yakın tarihimize, Cumhuriyet'le ilgili hiçbir filmde ve dizide, bu tarihi marşların yer alamayacağı anlaşılıyor. Mirasçılar umarım bu konuyu bir daha dřnrlер.

Sonda küçük bir kaynakça var. Kaynakçada kolayca bulunabilecek kitaplara, zengin kaynaklarından yararlanılabileceğini düşünerek kendi kitaplarıma da yer verdim. Bu alçakgönüllü senaryonun kaç yıllık emeğin ve kaç kitabın ürünü olduğunu belirtmeye gerek görmüyorum.

Sevgi ve saygılarımla.

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

1881 - ∞

**"Vatanımızı, devletimizi ve gücümüzü borçlu olduğumuz
büyük İNSAN!"**

HALİT
ERGENÇ

ÇETİN
TEKİNDOR

Dersimiz: Atatürk

Turgut ÖZAKMAN'ın
kaleminden

19 MART 2010 - DA SİNEMLERDE
www.dersimizaturk.com

Oyuncular

Mustafa Kemal Atatürk– Halit Ergenç

Dede– Çetin Tekindor

Mert– Batuhan Karacakaya

Anne– Canan Hoşgör

Baba– Tolga Savacı

Abla– Deniz Konuk

Anneanne– Nilgün Kasapbaşoğlu

Burcu Öğretmen– Gaye Gürsel

Gül– Zeynep Alkan

Gamze– Aleyna Solaker

Cem– Cem Güven

Yusuf– Devrim Özcan

Atilla– Ege Ardiç

Kardeş– Merve Öztürk

Merve– Zeynep Mavi Mercan

İpek Özge Kavukçu

Oktay Avcı

Canlandırmalar

Zübeyde Hanım– Sennur Kaya

Latife Hanım– Doğa Rutkay

Afet İnan– Münire Apaydın

Nuri Conker– Mehmet Auf

Salih Bozok– Şahin Sekman

Saffet Arıkan– Engin Yüksel

Kılıç Ali– Adem Yavuz Özata

Bahçıvan– Ercüment Balakoğlu

Erkek Öğretmen– Metin Akşahin

Bayan Öğretmen– Sinem Öztürk

Nöbetçi– Ali Bilgin

Milletvekili– Kemal İnci

Konferansçı– Şükrü Ergün

Çocuk Oyuncular

Sabiha Gökçen– Miray Daner

Rukiye– Melisa Arapkirli

Zehra– Beril Hanönü

Sığırtmaç Mustafa– Berkay Mercan

Abdürrahim– Ozan Uygun

Yönetmen**Yapımcılar****Görüntü Yönetmeni****2. Yönetmen****Uygulayıcı Yapımcı****Genel Koordinatör****MinT Genel****Koordinatör****Reji Koordinasyon****Casting****Sanat Yönetmeni****Kurgu****Müzik****Sanat Asistanı****Görsel****Kameraman****Focus Puller****Işık Şefi****Makyaj****Ses****Set Amiri****Arşiv****Kurgu****Hamdi Alkan****Birol Güven****Serkan Balbal****Ferhat Öçmen****Ali Bilgin****İzlen Erdem****Murat Şener****Cesur Taş****Burak Demiroğlu****Zeynep Uyumaz****Dilek Pınarcı Başak****Eray İlhan****Burcu Güven****Aydın Sarman****Artan Atay****Argu Sağtürk****Batuhan Arite****Nezir Yücel****Derya Ergün****Serkan Yukay****Bülent Kocataş****Hikmet Yaşar Yenigün****Oğuz Öztürk****Celal Öztürk****Serkan Semiz**

KAYNAKÇA

Cemil Sönmez, *Atatürk'te Çocuk Sevgisi*, Türkiye İş Bankası Yayını, Ankara, 1997.

Falih Rıfkı Atay, *Atatürkçülük Nedir*, Pozitif, İstanbul, 2006.

Falih Rıfkı Atay, *Babamız Atatürk*, Bates, İstanbul, 1990.

Falih Rıfkı Atay, *Çankaya*, İstanbul, 1969.

Hasan Rıza Soyak, *Atatürk'ten Hatıralar*, 2 cilt, Yapı Kredi Bankası Yayını, İstanbul, 1973.

Kılıç Ali, *Anılar*, İş Bankası Yayını, İstanbul, 2005.

M. Şakir Ülkütaşır, *Atatürk ve Harf Devrimi*, Cumhuriyet Kitapları, İstanbul, 1998.

Mustafa Ergun, *Atatürk Devri Türk Eğitimi*, Ank. Üni. DTC Fak. Yayını, Ankara, 1982.

Nazmi Kal, *Atatürk'le Yaşadıklarını Anlattılar*, Bilgi Yayınevi, Ankara, 2001.

Turgut Özakman, *Atatürk, Kurtuluş Savaşı ve Cumhuriyet Kronolojisi*, Bilgi Yayınevi, Ankara, 1999.

Turgut Özakman, *Diriliş*, Bilgi Yayınevi, Ankara, 2008.

Turgut Özakman, *Şu Çılgın Türkler*, Bilgi Yayınevi, Ankara, 2005.

Turgut Özakman, *Cumhuriyet I*, Bilgi Yayınevi, Ankara, 2009.

Sabiha Gökçen, *Bir Ömür Atatürk'le Beraber*, Altın Kitaplar, İstanbul, 1994.

Süleyman Edip Balkır, *Eski Bir Öğretmenin Anıları*, Cumhuriyet Kitapları, İstanbul, 1998.

Şerafettin Turan, *Atatürk*, Bilgi Yayınevi, Ankara, 1995.

TURGUT ÖZAKMAN

“Milli Mücadele” Kitapları

Dr. Rıza Nur Dosyası

*Vahidettin, M. Kemal ve Milli Mücadele
“yalanlar, yanlışlar, yutturmacalar”*

*1881-1938 Atatürk, Kurtuluş Savaşı ve
Cumhuriyet Kronolojisi*

19 Mayıs 1999 Atatürk Yeniden Samsun’da

Dersimiz: Atatürk

Çanakkale Geçilmez

Çılgın Türkler Kıbrıs

TÜRKİYE ÜÇLEMESİ:

Diriliş-Çanakkale 1915

Şu Çılgın Türkler

Cumhuriyet-Türk Mucizesi (iki kitap)

TURGUT ÖZAKMAN 1930'da Ankara'da doğdu. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Bir süre avukatlık yaptı. Köln Üniversitesi Tiyatro Bilimi Enstitüsü'ne devam ettikten sonra Devlet Tiyatrosuna Edebi Kurul raportörü olarak girdi. TRT'de Program Müdürlüğü, Merkez Program Daire Başkanlığı, Genel Müdür Yardımcılığı, Devlet Tiyatrolarında Genel Müdür Başyardımcılığı ve dört yıl Genel Müdürlük yaptı.

Radyo-Televizyon Yüksek Kurulu'nda (1988-1994) üyelik ve Başkan Yardımcılığı görevlerinde bulundu.

DTC Fakültesi Tiyatro Bölümünde 30 yıl “dramatik yazarlık” dersi öğretim görevlisi olarak çalıştı. Evli. Üç çocuğu, üç torunu var.

1998'de, kendisine, “üstün hizmetleri dolayısıyla” Anadolu Üniversitesi'nce *Fahri Doktor* unvanı verildi.

Birçok oyun, senaryo, roman, tarih konusunda araştırma kitapları yazdı.

Çeşitli ödüllerin yanı sıra 1999'da, “Türk toplumunun kültür ve sanat hayatına katkı ve hizmetlerinden dolayı” *Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü*'ne değer görüldü.

2005'te yayımlanan ve büyük yankı uyandıran *Şu Çılgın Türkler* adlı belgesel romanı dolayısıyla Yeditepe Üniversitesi, Samsun 19 Mayıs Üniversitesi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Ege Üniversitesi ve Ankara Üniversitesi tarafından *Fahri Doktor* unvanı, Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi tarafından ise *Topluma Katkı, Topluma Hizmet ve Atatürk Ödülü* ile ödüllendirildi, pek çok kuruluştan özel ödül aldı.

“Türkiye Üçlemesi”nin diğer kitapları *Diriliş-Çanakkale 1915* 2008'de, *Cumhuriyet-Türk Mucizesi* 2009'da ve *Cumhuriyet-Türk Mucizesi/2* 2010'da yayımlandı. 2012'de ise *Çılgın Türkler Kıbrıs* okurla buluştu.

Ordu ve İnebolu fahri hemşeriliğine kabul edildi. İnebolu'da **Turgut Özakman** parkı açıldı.

Yeni birçok ödül arasında Afife Jale, Muhsin Ertuğrul, Sadri Alışık, Türkan Saylan Ödülü, İstanbul Barosu'nca Cumhuriyete Hizmet Ödülü, Antalya Eğitim-İş şubesinde *Başöğretmen Atatürk Ödülü* verildi.

Senaryosunu yazdığı *Dersimiz: Atatürk*'ün kitabı filmiyle birlikte 2010'da okurlarıyla buluştu. *Diriliş* kitabından senaryolaştırdığı *Çanakkale 1915* filmi 2012'de gösterime sunuldu.

Tiyatro oyunları ve senaryolarıyla çok geniş bir izleyici kitlesine; elden ele dolaşan kitaplarıyla milyonlarca okura ulaşan **TURGUT ÖZAKMAN** 28 Eylül 2013'te aramızdan ayrıldı.